# SVEUČILIŠNI CENTAR ZA PROTESTANTSKU TEOLOGIJU MATIJA VLAČIĆ ILIRIK

# IZVEDBENI PLAN

## DIPLOMSKOGA SVEUČILIŠNOG STUDIJA

## *PROTESTANTSKA TEOLOGIJA*

**Zagreb, srpanj 2026.**

**Nositelj programa:**

**Sveučilište u Zagrebu**

**Sveučilišni centar za protestantsku teologiju Matija Vlačić Ilirik**

**Voditelj Centra:**

**izv. prof. dr. sc. Zoran Grozdanov**

## SADRŽAJ:


| | |
|---|---|
| Akademski kalendar 2026./2027. | 3 |
| Uprava i tajništvo | 5 |
| Izvedbeni plan – diplomski studij *Protestantska teologija* | 6 |
| Silabusi obveznih kolegija na diplomskom sveučilišnom studiju *Protestantska teologija* | 10 |
| Silabusi izbornih specijalističkih kolegija | 78 |
| Kolegiji, nastavnici i suradnici | 105 |

AKADEMSKI KALENDAR 2026./2027.

| | |
|---|---|
| 05. listopada 2026. | - početak akademske godine |
| 05. listopada 2026. – 22. siječnja 2027. | - nastava u zimskom semestru |
| 25. siječnja – 20. veljače 2027. | - zimski ispitni rok |
| 22. veljače – 11. lipnja 2027. | - nastava u ljetnom semestru |
| 14. lipnja – 16. srpnja 2027. | - ljetni ispitni rok |
| 30. kolovoza – 24. rujna 2027. | - jesenski ispitni rok |
| 01. rujna – 30. rujna 2027. | - upisi u ak. godinu 2027./2028. |

Blagdani i dani kad se nastava ne izvodi

| | |
|---|---|
| 31. listopada 2026. | - Dan Centra i Dan reformacije – neradni dan |
| 01. studenoga 2026. | - blagdan Svih svetih |
| 18. studenoga 2026. | - Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata |
| 23. prosinca 2026.–6. siječnja 2027. | - božićni i novogodišnji blagdani |
| 06. siječnja 2027. | - Bogojavljenje |
| 25. ožujka – 31. ožujka 2027. | - uskršnji blagdani |
| 01. svibnja 2027. | - Praznik rada |
| 30. svibnja 2027. | - Dan državnosti |
| 27. svibnja 2027. | - Tijelovo |
| 22. lipnja 2027. | - Dan antifašističke borbe |

**UPRAVA I TAJNIŠTVO**

Adresa: Ivana Lučića 1a, 10000 Zagreb

Telefon: 01 48 28 915

E-mail: mvi@tfmvi.hr

Internet stranica: http://mvi.unizg.hr

Voditelj Centra:

izv. prof. dr. sc. Zoran Grozdanov

## DIPLOMSKI STUDIJ *PROTESTANTSKA TEOLOGIJA*

## IZVEDBENI PLAN **

**Prva godina – zimski semestar *****

| Predavač | Šifra | Naziv kolegija | Predavanja | Seminar | Vježbe | Opterećenje |
|---|---|---|---|---|---|---|
| B. Velčić | | Kontekstualno čitanje Staroga zavjeta – izbor iz povijesnih spisa | 1 | 1 | 0 | 4 |
| K. Magda, B. Riosa | | Kontekstualno čitanje Novoga zavjeta- izbor iz Pavlovih spisa | 1 | 1 | 0 | 4 |
| K. Magda, B. Riosa | | Biblijska teologija Novoga zavjeta | 1 | 0 | 0 | 2 |
| D. Milas | | Uvod u kršćanski socijalni rad | 2 | 0 | 0 | 4 |
| Z. Grozdanov | | Tijekovi suvremene teologije | 2 | 0 | 0 | 5 |
| S. Bajramović | | Islam | 1 | 0 | 0 | 2 |
| M. Turk | | Istočne religije | 1 | 0 | 0 | 2 |
| D. Brkič | | Pastoral zajednice | 2 | 0 | 1 | 5 |
| D. Milas | | Praktikum I | 0 | 0 | 2 | 2 |

**** Za studente upisane u izvanredni studij osigurat će se održavanje minimalno 50% nastave predviđene za redovite studente.**

***** Zbog malog broja studenata, ovim Izvedbenim planom predviđa se da dio kolegija iz prve godine bude izveden i za studente druge godine.**

**Prva godina – ljetni semestar***

| Predavač | Šifra | Naziv kolegija | Predavanja | Seminar | Vježbe | Opterećenje |
|---|---|---|---|---|---|---|
| K. Brkič - Golob | | Psihologija razvoja | 1 | 0 | 0 | 5 |
| K. Brkič - Golob | | Psihopatologija i mentalno zdravlje | 1 | 0 | 0 | 5 |
| D. Milas | | Pastoral i socijalni rad s marginaliziranim i ranjivim skupinama | 1 | 0 | 0 | 5 |
| D. Milas | | Pastoralno-teološki kontekst dijakonije u Hrvatskoj | 1 | 0 | 0 | 5 |
| S. Zrinščak | | Religije i ljudska prava | 1 | 0 | 0 | 5 |
| L. Matošević | | Večera Gospodnja/Euharistija u ekumenskoj perspektivi | 1 | 0 | 0 | 5 |
| B. Velčić | | Feminističko tumačenje biblijskih tekstova | 1 | 0 | 0 | 5 |

*** Studenti biraju šest od sedam ponuđenih kolegija**
**** Za studente upisane u izvanredni studij osigurat će se održavanje minimalno 50% nastave predviđene za redovite studente.**

***** Zbog malog broja studenata, ovim Izvedbenim planom predviđa se da dio kolegija iz prve godine bude izveden i za studente druge godine.**

**Druga godina – zimski semestar*****

| Predavač | Šifra | Naziv kolegija | Predavanja | Seminar | Vježbe | Opterećenje |
|---|---|---|---|---|---|---|
| D. Berković | | Kontekstualno čitanje Staroga zavjeta - izbor iz proročkih spisa | 1 | 1 | 0 | 4 |
| K. Magda, B. Riosa | | Kontekstualno čitanje Novog zavjeta - izbor iz Ivanovih spisa | 1 | 1 | 0 | 4 |
| B. Velčić | | Biblijska teologija Staroga zavjeta | 1 | 0 | 0 | 2 |
| D. Berković | | Judaizam | 1 | 0 | 0 | 2 |
| Z. Grozdanov | | Kršćanstvo i kultura | 1 | 0 | 0 | 3 |
| D. Milas | | Komunikacija u propovijedanju i javnom nastupu | 2 | 0 | 1 | 5 |
| D. Brkič | | Dušobrižništvo | 2 | 0 | 1 | 4 |
| Z. Grozdanov | | Uvod u javnu teologiju | 2 | 0 | 0 | 4 |
| D. Milas | | Praktikum II | 0 | 0 | 2 | 2 |

**** Za studente upisane u izvanredni studij osigurat će se održavanje minimalno 50% nastave predviđene za redovite studente.**

***** Zbog malog broja studenata, ovim Izvedbenim planom predviđa se da dio kolegija iz prve godine bude izveden i za studente druge godine.**

**Druga godina – ljetni semestar***

| Predavač | Šifra | Naziv kolegija | Predavanja | Seminar | Vježbe | Opterećenje |
|---|---|---|---|---|---|---|
| K. Brkič - Golob | | Psihopatologija i mentalno zdravlje | 1 | 0 | 0 | 5 |
| D. Milas | | Pastoral i socijalni rad s marginaliziranim i ranjivim skupinama | 1 | 0 | 0 | 5 |
| S. Zrinščak | | Religije i ljudska prava | 1 | 0 | 0 | 5 |
| K. Brkič Golob | | Psihologija razvoja | 1 | 0 | 0 | 5 |
| D. Milas | | Pastoralno-teološki kontekst dijakonije u Hrvatskoj | 1 | 0 | 0 | 5 |
| L. Matošević | | Večera Gospodnja/Euharistija i ekumenskoj perspektivi | 1 | 0 | 0 | 5 |
| B. Velčić | | Feminističko tumačenje biblijskih tekstova | 1 | 0 | 0 | 5 |
| | | Diplomski ispit | | | | 12 |
| | | Diplomski rad | samostalni rad | | | 13 |

*** Studenti biraju jedan od ponuđenih kolegija.**

**** Za studente upisane u izvanredni studij osigurat će se održavanje minimalno 50% nastave predviđene za redovite studente.**

***** Zbog malog broja studenata, ovim Izvedbenim planom predviđa se da dio kolegija iz prve godine bude izveden i za studente druge godine.**

## DODATAK

Od ak. god. 2026./2027. postupno se uvode izmjene sveučilišnog diplomskog studijskog programa Protestantska teologija. Studenti koji su prvi put upisali studij u ak. god. 2025./2026. upisuju i polažu obavezne predmete prema Izvedbenom planu usvojenom za ak. god. 2025./2026.

Studenti koji su prvi put upisali studij u ak. god. **2025./2026**. u ak. god. 2026./2027. upisuju u zimskom semestru predmete kako slijedi:

| Predavač | Šifra | Naziv kolegija | Predavanja | Seminar | Vježbe | Opterećenje |
|---|---|---|---|---|---|---|
| B. Velčić | | Egzegeza Staroga zavjeta – izbor iz povijesnih spisa | 1 | 1 | 0 | 4 |
| K. Magda, B. Riosa | | Egzegeza Novoga zavjeta- izbor iz Pavlovih spisa | 1 | 1 | 0 | 4 |
| K. Magda, B. Riosa | | Biblijska teologija Novoga zavjeta | 1 | 0 | 0 | 2 |
| Z. Grozdanov | | Trojedini Bog | 1 | 1 | 0 | 4 |
| Z. Grozdanov | | Tijekovi suvremene teologije | 2 | 0 | 0 | 5 |
| S. Bajramović | | Islam | 1 | 0 | 0 | 2 |
| M. Turk | | Istočne religije | 1 | 0 | 0 | 2 |
| D. Brkič | | Pastoral zajednice | 2 | 0 | 1 | 5 |
| D. Milas | | Praktikum I | 0 | 0 | 2 | 2 |

# SILABUSI OBAVEZNIH KOLEGIJA

## (redoslijed predmeta prema nazivu)

## Opis predmeta

| Opće informacije | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | izv. prof. dr. sc. Ksenija Magda, izvođač dr. sc. Blažka Riosa | |
| Naziv predmeta | Biblijska teologija Novoga zavjeta | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij *Protestantska teologija* | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 2 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. istražiti disciplinu Biblijske teologije Novoga zavjeta na primjerima teologija pojedinih skupina novozavjetnih spisa (npr. teologija sinoptičkih evanđelja, Ivanovog evanđelja, Pavlovih poslanica, itd.). Pritom se posebna pozornost pridaje:
    a. središnjoj poruci Isusova navještaja kraljevstva Božjega te njegovim implikacijama za kristologiju, eshatologiju i etiku;
    b. Pavlovoj misijskoj teologiji i ivanovskoj teologiji te njihovim hermeneutičkim implikacijama;
2. raspravljati o zadacima novozavjetne teologije kao zasebnog znanstvenog područja;
3. upoznati studente s pitanjima odnosa biblijske i sustavne teologije.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
2. prikupiti, odabrati i analizirati filozofsko-teološku i povijesno-teološku građu
3. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
4. kritički i objektivno vrednovati doprinose pojedinih segmenata protestantizma kao i njegov utjecaj na ekumenski i međureligijski dijalog te društvene i političke procese na globalnoj i lokalnoj razini

5. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati pojam "biblijska teologija" i opisati njezinu povijest, napose u Hrvatskoj;
2. nabrojati i opisati teološke koncepte pojedinih biblijskih autora;
3. komentirati i procjenjivati važnost egzegeze za biblijsku, sustavnu i dogmatsku teologiju;
4. nabrojati i opisati važne teme u biblijskoj teologiji Novoga zavjeta;
5. na temelju egzegeze procijeniti biblijsku utemeljenost tradicionalnih teoloških tvrdnji različitih kršćanskih denominacija.

1.5. *Sadržaj predmeta*

1. Uvođenje u biblijsku teologiju Novoga zavjeta,
2. Područja proučavanja i povijest biblijske teologije Novoga zavjeta;
2. Pojedini teološki pojmovi u Novom zavjetu
3. Značaj i posebnosti teologije sinoptičkih evanđelja;
4. Značaj i posebnosti Pavlove teologije;
5. Značaj i posebnosti teologije pastoralnih poslanica;
6. Značaj i posebnosti ivanovske teologije i teologije novozavjetnog epistolarija;

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>x pisanje istraživačkog rada |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, izrada istraživačkog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 0,5 | Seminarski rad | 0,5 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 1 | Esej | | Istraživanje | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Projekt | | Kontinuira na provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Nastavu je obavezno pohađati. Ispit je usmeni, a uvjet za izlazak na ispit je predaja istraživačkog rada.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) DUGANDŽIĆ, *Biblijska teologija Novoga zavjeta*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2004.
2) B. CHILDS, *Biblical Theology of the Old and New Testaments: Theological Reflection on the Bible*, Augsburg: Fortress, 1992 (odabrana poglavlja).

1.12. *Dopunska literatura*

1) J. GNILKA, *Teologija Novoga zavjeta*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1999.
2) G. E. LADD, *A Theology of the New Testament. Revised Edition*, Grand Rapids, Eerdmans, 1993.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, ocjenu istraživačkog rada, ispit, te anonimne ankete.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | dr. sc. Danijel Berković, znanstveni suradnik | |
| Naziv predmeta | Biblijska teologija Staroga zavjeta | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 2 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su upoznati studente s:

1. ključnim teološkim temama Staroga zavjeta (odnos između Boga, čovjeka i svijeta; Bog spasitelj i Bog stvoritelj; Savez; vjera; nevjera; obraćenje; mesijanska obećanja; biblijska antropologija);
2. međusobnom povezanošću tema starozavjetne teologije;
3. značenjem tema starozavjetne teologije za razumijevanje Novoga zavjeta;
4. značenjem tema starozavjetne teologije za razumijevanje razvoja kršćanske teologije.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

*1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. demonstrirati sposobnost samostalnog egzegetskog rada na biblijskim tekstovima te identificirati i analizirati temeljne sadržaje biblijske teologije
2. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
3. primijeniti vještinu egzegetskog rada te znanja iz biblijske teologije i hermeneutike na rješavanje konkretnih pitanja u sustavno-teološkom, povijesno-teološkom i praktično-teološkom kontekstu
4. osmisliti i kreirati primjenu različitih teoloških koncepata u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
5. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
6. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
7. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati i tumačiti osnovne pojmove biblijske teologije Staroga zavjeta (stvaranje, spasenje, vjera, savez);
2. uočavati razliku između analitičkog i sintetičkog pristupa tekstovima;
3. povezivati biblijske sadržaje s pitanjima i problemima suvremenoga čovjeka i znanosti;
4. primjenjivati poznavanje pojmovlja teologije Staroga zavjeta pri čitanju i tumačenju starozavjetnih tekstova.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Upute za rad na kolegiju
2. Predmet i metoda biblijske teologije
3. Odnos između Boga, čovjeka i svijeta
4. Bog stvoritelj
5. Bog spasitelj
6. Savez (starozavjetni savezi i navještaj novoga saveza)
7. Vjera
8. Nevjera (idolatrija, „bludničenje“ Izraela i Jude)
9. Obraćenje
10. Mesijanska obećanja u Petoknjižju
11. Mesijanska obećanja u povijesnim knjigama
12. Mesijanska obećanja u proročkim knjigama
13. Mesijanska obećanja u mudrosnoj književnosti i u psalmima
14. Biblijska antropologija
15. Osvrt i završna rasprava

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 0,5 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | 1,5 | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Ocjenjuje se pismeni ispit i aktivnost u nastavi.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) A. REBIĆ, *Središnje teme Starog zavjeta*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1996.
2) R. E. BROWN i dr., *Biblijska teologija Starog i Novog zavjeta*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993.

1.12. *Dopunska literatura*

1) W. BRUEGGEMANN, *Theology of the Old Testament.* Testimony, Dispute, Advocacy, Minneapolis, Fortress Press, 1997.
2) B. LUJIĆ, *Drugi – mogućnost ljubavi*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2003.
3) I. ŠPORČIĆ, *Božja poruka za naše vrijeme*, Zagreb, Glas koncila, 2005.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| A. REBIĆ, *Središnje teme Starog zavjeta*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1996. | Dostupno studentima u elektroničkom obliku. | |
| R. E. BROWN i dr., *Biblijska teologija Starog i Novog zavjeta*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993. | 2 | 7 |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom predavanja i putem pismenog ispita.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Naziv predmeta | Diplomski ispit | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 12 |
| | Broj sati (P+V+S) | 0+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Utvrditi znanje stečeno tijekom cjelokupnog studija te različita područja teologije povezati u potpunu cjelinu.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Položeni svi predmeti sa diplomskog studija (osim diplomskog rada).

*1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
2. argumentirano predstaviti ulogu i specifičan doprinos teologije u široj akademskoj zajednici
3. na znanstveni i znanstveno-popularan način prezentirati vjerska naučavanja i praksu različitih kršćanskih konfesija i denominacija
4. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
5. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
6. predstaviti i obrazložiti važnost teološkog doprinosa u raspravi o važnim suvremenim etičkim, društvenim, političkim i kulturalnim temama

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Ponavljanje i demonstracija znanja stečenog tijekom cjelokupnog studija.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

| | | |
|---|---|---|
| Nakon što je položio sve ispite (osim diplomskog rada) student može pristupiti završnom ispitu. Završni ispit predstavlja repetitorij iz četiri područja teologije: Stari zavjet, Novi zavjet, sustavna teologija, povijest Crkve i teologije. | | |
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | ☐ predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Nema.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 12 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Usmeni ispit. Polaže se pred tročlanim povjerenstvom. Ispit iz pojedinog područja teologije traje 15 minuta. Pri ispitu iz pojedinog područja ispitivač je stručnjak iz područja koje se ispituje. Ocjena iz svakog ispitivanog područja donosi se zajedničkim vijećanjem (izračunom aritmetičke sredine na dvije decimale) komisije nakon ispita, u odsutnosti kandidata, te se ista kandidatu odmah priopćuje. Konačna ocjena završnog ispita izračunava se iz prosjeka ocjena za pojedina područja teologije. Ukoliko student ne dobije pozitivnu ocjenu iz sva četiri područja, smatra se da nije položio ispit.

1.11. *Obvezatna literatura*


1) J. DRANE, *Uvod u Stari Zavjet*, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2009.
2) R. F. COLLINS, *Introduction to the New Testament.* Drugo izdanje, London: SCM, 1992.
3) A. McGRATH, *Uvod u kršćansku teologiju*, Zagreb- Rijeka, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik - Ex libris, 2007.
4) R. KOTTJE - B. MOELLER, *Ekumenska povijest crkve* I-III, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2007.

1.12. *Dopunska literatura*

Nema.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| J. DRANE, *Uvod u Stari Zavjet*, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2009. | 5 | |
| R. F. COLLINS, *Introduction to the New Testament.* Drugo izdanje, London: SCM, 1992. | Dostupno studentima u elektroničkom obliku. | |
| A. McGRATH, *Uvod u kršćansku teologiju*, Zagreb- Rijeka, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik - Ex libris, 2007. | 5 | |
| R. KOTTJE - B. MOELLER, *Ekumenska povijest crkve* I-III, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2007. | 5 | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Usmeni ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Naziv predmeta | Diplomski rad | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 13 |
| | Broj sati (P+V+S) | 0+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Primjena znanja stečenih tijekom studija i istraživačke metodologije na pisanje znanstvenog rada o konkretnoj temi vezanoj uz neki od predmeta studija.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
2. prikupiti, odabrati i analizirati filozofsko-teološku i povijesno-teološku građu
3. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
4. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
5. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje
6. argumentirano predstaviti ulogu i specifičan doprinos teologije u široj akademskoj zajednici

Druge kompetencije vezane uz neki od predmeta studija stječu se sukladno temi rada.

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Očekivani ishod je da student/ica izradom znanstvenog rada demonstrira sposobnost samostalnog istraživanja uz uvažavanje standarda akademskog pisanja, korištenje relevantne stručne i znanstvene literature te primjenu znanstvene i stručne metodologije, kao i sposobnost prezentacije stečenog znanja o konkretnoj temi vezanoj uz neki od predmeta studija u pismenom obliku.

1.5. *Način i tijek izrade rada:*

| | | |
|---|---|---|
| Student na početku četvrtog semestra diplomskog studija izabire mentora te u dogovoru s njim određuje temu diplomskog rada. Mentor diplomskog rada može biti nastavnik koji sudjeluje u izvođenju nastave na studijskom programu te posjeduje minimalno akademski stupanj doktora znanosti. Tema diplomskog rada mora biti vezana uz sadržaj predmeta koji se predaje na studiju. Opseg završnog rada treba biti 60-70 kartica, uključujući bibliografiju. | | |
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | ☐ predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>x mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Izrada znanstvenog rada opsega najmanje 60-70 kartica uz korištenje relevantne literature i primjenu znanstvene i stručne metodologije.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | Diplomski rad | 13 | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Ocjenu završnog rada donosi mentor te joj prilaže pismeno obrazloženje.

1.11. *Obvezatna literatura*

Student pronalazi i odabire literaturu sukladno temi rada, u suradnji s mentorom.

1.12. *Dopunska literatura*

Nema.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Nema.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | dr. sc. Daniel Brkič | |
| Naziv predmeta | Dušobrižništvo | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 4 |
| | Broj sati (P+V+S) | 2+1+0 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. upoznati studente s povijesnim slijedom dušobrižništva i osnovnim pojmovima i zadacima dušobrižničke prakse;
2. razviti vještine za prepoznavanje i implementaciju novih ideja i rješenja unutar suvremenog dušobrižništva;
3. značajno pridonijeti boljem ispunjavanju dušobrižničke zadaće;

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
2. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve
3. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije
4. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
5. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
6. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
7. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
8. timski razvijati projekte znanstvenih istraživanja i praktične primjene u postojećim i novim kontekstima

9. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
10. voditi i motivirati ljude pri ostvarivanju zajednički postavljenih ciljeva

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati kategorije, poziciju i korpus dušobrižništva u službi susreta Boga i čovjeka;
2. izraziti dušobrižničke modele i metode u povijesnom razvoju Crkve i društva;
3. upotrijebiti dušobrižničku praksu u perspektivi svijeta budućnosti;
4. identificirati ulogu dušobrižništva u korelaciji s drugim znanostima;
5. uočiti povezanost teorije i prakse za prezentaciju suvremenoga dušobrižništva;
6. procijeniti nužnost pastoralne brige za čovječanstvo;
7. obavljati dušobrižničke intervencije.

1.5. *Sadržaj predmeta*

1. Uvod u predmet: pojam i povijest dušobrižništva
2. Profil i karakteristike pastoralnog djelatnika
3. Pastoralna psihologija
4. Teške i posebne pastoralne situacije
5. Pastoral braka, slobodnih veza, obitelji, mladih, bolesnih, ostarjelih, umirućih, samaca, beskućnika, migranata, izbjeglica, zatvorenika, ovisnika, ranjivih skupina …
6. Prevencija nasilja i sukoba
7. Odnos između pastoralnog djelatnika i sudionika/klijenta
8. Temeljna načela logoterapije i ostalih psihoterapija
9. Razlike i pravilan odnos između duhovnog vodstva i psihoterapije
10. Iscjeliteljska snaga sakramenata i liturgije
11. Dušobrižništvo za dušobrižnike
12. Ispovijed
13. Dušobrižništvo u Hrvatskoj i svijetu
14. Aktualna osporavana pitanja i intervencije (pastoralni inkubator)
15. Vježbe 1
16. Vježbe 2
17. Evaluacija kolegija

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>x vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |
| 1.8. *Obveze studenata* | | |

Aktivno praćenje nastave, izrada seminarskog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | 2 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Ocjenjuje se seminarski rad i uspjeh na usmenom ispitu.

1.11. *Obvezatna literatura*


1) M. SZENTMÁRTONI, *Osjetljivost za čovjeka, Pastoralna psihologija*, Zagreb, Glas koncila, 2009.
2) V. RELJAC, *Pastoral braka i obitelji na iskušenju*, Zagreb, Salesiana, 2011.
3) I. ŽIVKOVIĆ i S. VULETIĆ, *Posljednji trenutci prije vječnosti. Teološko-bioetički naglasci shvaćanja smrti i psihološko-duhovne intervencije namijenjene umirućima i ožalošćenima,* Zagreb, Hanza Media d.o.o., 2016.


1.12. *Dopunska literatura*


1) S. PFEIFER, *Bodriti slabe, Dušobrižništvo i suvremena psihijatrija*, Zagreb, Stepress, 1996.
2) Đ. LJUBIČIĆ *et al.*, *Depresija i duhovnost,* Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet Rijeka, 2010.
3) Đ. LJUBIČIĆ *et al.*, *Suicid i duhovnost,* Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet Rijeka, 2010.
4) M. ŠAKIĆ, *Samoubojstvo kao društveni problem: rasprava iz sociološke perspektive*, u: *Amalgam*, (2011.) V.
5) C. A. KOLLAR, *Solution Focused Pastoral Counseling, An Effective Short-Term Approach for Getting People Back on Track,* Grand Rapids, Zondervan, 1997.
6) S. KIDDER, *Making Confession, Hearing Confession (A History of the Cure of Souls)*, Minnesota, Liturgical Press, 2010.
7) D. LYALL, *The Integrity of Pastoral Care,* London, SPCK, 2001.
8) M. L. S. CARSON, *The Pastoral Care of People with Mental Health Problems,* London, SPCK, 2008.
9) D. WILLOWS i J. SWINTON, *Spiritual Dimensions of Pastoral Care,* London – Philadelphia, Jessica Kingsley Publishers, 2000.
10) F. J. BUCKLEY, *Growing in the Church, From Birth to Death,* Lanham-New York-Oxford, University Press of America, Inc., 2000.
11) C. ROWLAND, J. ROBERTS, *The Bible for Sinners, Interpretation in the Present Time,* London, SPCK, 2008.
12) C. DOEHRING, *The Practice of Pastoral Care,* Louisville, Westminster John Knox Press, 2006.

13) J. SWINTON, *Resurrecting the Person, Friendship and the Care of People with Mental Health Problems, Nashville, Abingdon Press, 2000.*
14) J. SWINTON, *Spiritual and Mental Health Care, Rediscovering a "Forgotten" Dimension,* London – Philadelphia, Jessica Kingsley Publisher, 2001.
15) D. LESTER, *The Angry Christian, A Theology for Care and Counseling,* Louisville – London, Westminster John Knox Press, 2003.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, ocjenu seminarskog rada i ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | Dr. sc. Senad Bajramović | |
| Naziv predmeta | Islam | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 2 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Cilj predmeta je upoznati studente s:

1. temeljnim elementima islamske religije;
2. položajem islama u kontekstu povijesti religije.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. prosuditi primjenjivost teološko-teorijskih postignuća ekumenskog i međureligijskog dijaloga na konkretnu ekumensku i međureligijsku te na društvenu praksu religijskih zajednica
2. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog i međukulturalnog dijaloga
3. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
4. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. utemeljeno argumentirati i rješavati probleme iz područja dijaloga između islamske teologije te filozofije, kulture i znanosti
2. upotrijebiti stečeno znanje prilikom ocjenjivanja uloge islama u životu suvremenog čovjeka i društva
3. na temelju stečenoga znanja ocijeniti značaj i relevantnost islama u međureligijskom kontekstu, kao i u odnosu prema društvu, kulturi i znanosti
4. sustavno izložiti i argumentirati sadržaj islamskog nauka

5. kritički usporediti islam s ostalim monoteističkim religijama, osobito abrahamovskim monoteizmom
6. kritički pristupiti literaturi koja daje informacije o islamu i njegovoj povijesti

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Uvodno predavanje: upoznavanje s predmetom i vrednovanjem.
2. Islam – religija Božjeg Zakona/Šerijata u odnosu prema drugim religijama
3. Izvori za Šerijatsko pravo
4. Imanski šarti/uvjeti – credo vjere islama
5. Islamski šarti/uvjeti – obvezni bogoslužni čini/manifestacije vjere islama
6. Pravne škole i škole dogmatske teologije
7. Različite sljedbe u svijetu islamskog jedinstva
8. Značajke glavnih razdoblja povijesti islama

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, izrada seminarskog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom (3-5 kartica teksta).

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | 0.5 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 0.5 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Ispit je usmeni, a uvjet za izlazak na ispit je predaja seminarskog rada opsega 3-5 kartica.

1.11. *Obvezatna literatura*

P. LUNDE, *Islam: vjera-kultura-povijest*, Znanje, Zagreb, 2002.

1.12. *Dopunska literatura*

J. L. ESPOSITO, *Što bi svatko trebao znati o islamu,* FTI "DI", Zagreb, 2003.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| P. LUNDE, *Islam: vjera-kultura-povijest*, Znanje, Zagreb, 2002. | 3 | 5 |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, ocjenu seminarskog rada i ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | prof. dr. sc. Mladen Turk | |
| Naziv predmeta | Istočne religije | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij *Protestantska teologija* | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 2 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. uvesti studente u akademski studij religije kroz prikaz religija podrijetlom iz južne, jugo-istočne i istočne Azije. Religijske tradicije obuhvaćene ovim prikazom uključuju hinduizam, budizam, đainizam, sikizam, taoizam, konfucijanizam i šinto;
2. predstaviti fenomen istočnih religija putem niza najrazličitijih kulturnih i društvenih izražaja;
3. predstaviti studentima studij istočnih religija putem lingvistike, antropologije i povijesti;
4. upoznati studente s primarnim izvorima i sekundarnim interpretacijama istočnih religija.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
2. prikupiti, odabrati i analizirati filozofsko-teološku i povijesno-teološku građu
3. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije
4. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
5. osmisliti i kreirati primjenu različitih teoloških koncepata u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
6. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
7. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog i međukulturalnog dijaloga
8. cjeloživotno se usavršavati u području struke i srodnih humanističkih i društvenih disciplina
9. prosuditi primjenjivost teološko-teorijskih postignuća ekumenskog i međureligijskog dijaloga na konkretnu ekumensku i međureligijsku te na društvenu praksu religijskih zajednica

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. prepoznati glavne religijske tradicije te njihov geografski i povijesni kontekst;
2. identificirati kontinuitete i diskontinuitete u religijskim tradicijama južne, jugoistočne i istočne Azije;
3. vrednovati raznolikost kulturnih i društvenih izražaja hinduizama, budizama, đainizama, sikizama, taoizama, konfucijanizama i šinta;
4. analizirati glavna djela tekstualnih tradicija hinduizama, budizama, đainizama, sikizama, taoizama, konfucijanizama i šinta;
5. vrednovati stečeno znanje iz tekstualne tradicije, povijesti religija, jezika i antropologije religija;
6. kritički prosuđivati razlike između hinduizama, budizama, đainizama, sikizama, taoizama, konfucijanizama i šinta.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Uvod: što je religija? Uvod u hinduizam
2. Upanišade; pobožni hinduizam; hinduizam i umjetnost; moderni razvoj hinduizma; Mohandas Gandhi i Hindu utjecaj izvan Indije
3. Uvod u budizam
4. Theravada budizam: „Put predaka"; Mahayana budizam: „Veliko vozilo"; Zen budizam: prosvjetljenje kroz iskustvo; Vajrayana Budizam: „Dijamantno vozilo"
5. Uvod u đainizam
6. Razvoj i podjele unutar đainizma
7. Uvod u sikizam
8. Razvoj sikizma; sveti spisi sikizma; sikizam i moderni svijet
9. Uvod u taoizam
10. Osnovna učenja filozofskog taoizma; taoizam i žudnja za dugim životom; religiozni taoizam; taoizam i umjetnost; taoizam i moderni svijet
11. Uvod u konfucijanizam
12. Konfucijanska književnost; razvoj konfucijanizma; filozofske škole; razvoj konfucijanizma kao religijskog sistema; konfucijanizam i umjetnost
13. Uvod u šinto
14. Šinto religijska praksa; šinto i umjetnost; šinto i moderni svijet

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 0.4 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | 1.6 | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Ispit je pismeni.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) J. ALLAN *et al*., *Religije svijeta*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1998 (izabrani dijelovi).
2) Č. VELJAČIĆ, *Budizam*, Opus, Beograd, 1998.
3) *Filozofija istočnih naroda*, u: *Filozofska hrestomatija*, NZMH, Zagreb, 1998 (izabrani dijelovi).
4) A. REBIĆ (ur.), *Opći religijski leksikon*, LZMK, Zagreb, 2002 (pojedine natuknice).

1.12. *Dopunska literatura*

1) J. BOWKER, *Religije svijeta*, Znanje, Zagreb, 1998.
2) *Rg veda* (više izdanja).
3) *Bhagavad gita* (više izdanja).
4) *Pančatantra*, Ljevak, Zagreb, 1999.
5) *Tao Te Đing*, Planetopija, Zagreb, 2020.
6) *Ji Đing*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2020.
7) D. T. SUZUKI, *Uvod u zen budizam*, Planetopija, Zagreb, 2018.
8) V. DEVIDE, *Zen*, Znanje, Zagreb, 1983.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta te kroz ispite.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | Doc. dr. sc. Bruna Velčić, izvođač dr. sc. Danijel Berković | |
| Naziv predmeta | Judaizam | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 2 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

| **1. OPIS PREDMETA** |
|---|
| 1.1. *Ciljevi predmeta*<br><br>Ciljevi predmeta su upoznati studente s:<br><br>1. osnovnim pojmovima i temama vezanim uz pitanja biblijskog i suvremenog judaizma;<br>2. širim kontekstom razumijevanja nastanka povijesti židovske religije, usmene predaje i pisanog teksta;<br>3. postignućima važnim za razumijevanje izvora i načina tumačenja tekstova važnih za židovsku religiju. |
| 1.2. *Uvjeti za upis predmeta*<br><br>Nema posebnih uvjeta za upis predmeta. |
| |
| 1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*<br><br>1. prosuditi primjenjivost teološko-teorijskih postignuća ekumenskog i međureligijskog dijaloga na konkretnu ekumensku i međureligijsku te na društvenu praksu religijskih zajednica<br>2. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog i međukulturalnog dijaloga<br>3. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske religije i suvremenog društva<br>4. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje |
| 1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet* |

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. utemeljeno argumentirati i rješavati probleme iz područja dijaloga između judaisitčke teologije te filozofije, kulture i znanosti
2. upotrijebiti stečeno znanje prilikom ocjenjivanja uloge judaizma u životu suvremenog čovjeka i društva
3. na temelju stečenoga znanja ocijeniti značaj i relevantnost judaizma u međureligijskom kontekstu, kao i u odnosu prema društvu, kulturi i znanosti
4. sustavno izložiti i argumentirati sadržaj judaizma
5. kritički usporediti judaizam s ostalim monoteističkim religijama, osobito abrahamovskim monoteizmom
6. kritički pristupiti literaturi koja daje informcije o judaizmu i njegovoj povijesti

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Upoznavanje s načinom rada na predmetu, obaveznom i dopunskom literaturom, obavezama studenata i načinom vrednovanja znanja
2. Panorama židovskih zajednica koje danas postoje i djeluju u svijetu
3. Panorama/karta židovskih zajednica koje danas postoje i djeluju na području Hrvatske
4. Poimanje i manifestacije jedinstva u vjeri te načini komunikacije dijaspore i odredbi Vrhovnog rabinata
5. Krize u dijaspori nakon Holokausta
6. Povijesno-teološki te društveno-politički kontekst uzroka, tijeka i posljedica razaranja malih židovskih općina do kojeg je došlo tijekom dvadesetog i dvadesetprvog stoljeća
7. Povijesno-teološki te društveno-politički kontekst uzroka, tijeka i posljedica antisemitizma nekad i danas i pokušaji njegovog prevladavanja
8. Narušena ravnoteža u objektivnom pomaganju održanja židovskih zajednica s obzirom na broj članova
9. Povijesno-teološki te društveno-politički kontekst moguće renesanse i obnove židovskog života
10. Nalaženje židovske religije kao važnog polazišta u praksi međureligijskog dijaloga
11. Povijesno-teološki te društveno-politički kontekst nastojanja očuvanja židovske ortodoksije od vremena nakon Drugog svjetskog rata do nastanka i razvijanja duhovnog pokreta kao što je hasidizam
12. Povijesno-teološki te društveno-politički kontekst nastanka i razvoja suvremene judaističke misli
13. Glavna postignuća, dokumenti i neriješeni problemi židovstva vezanih uz dijasporu
14. Specifičnost suvremene židovske problematike u Hrvatskoj
15. Završna rasprava

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad |

| | | |
|---|---|---|
| | ☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ ostalo _____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Nastavu je obavezno pohađati. Ispit je usmeni.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) *Petoknjižje* i *Talmud* (odabrani dijelovi).
2) Rabin KOTEL DA-DON, *Židovstvo, teologija i filozofija*, Profil, Zagreb, 2004.
3) J. DOMAŠ, *Šabat šalom*, Židovska općina Zagreb, 1999.

1.12. *Dopunska literatura*

1) J. DOMAŠ, *Židovska meditacija: Istraživanje mističnih staza judaizma*, Misli, Zagreb, 2003.
2) J. KOŠ, *Alef bet Židovstva*, Vlastita naklada, Zagreb, 1999.
3) J. DOMAŠ, *Biblijske priče: prinos razumijevanju biblijskog teksta*, Židovska općina Zagreb, 2000.
4) S. DUBNOV, *Kratka istorija jevrejskog naroda*, Savez jevrejskih opština Jugoslavije, s.a.
5) J. DOMAŠ, *Dan po dan*, Litteris, Zagreb, 2015.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |
| 1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija* | | |
| Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta te kroz ispit. | | |

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Dalibor Milas | |
| Naziv predmeta | Komunikacija u propovijedanju i javnom nastupu | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 2+1+0 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. senzibilizirati studente za homiletiku kao jednu od disciplina praktične teologije i za propovijedanje kao jednu od temeljnih kršćanskih praksi;
2. ukazati studentima na povijesni razvoj homiletike s posebnim naglaskom na sadašnje stanje i suvremene trendove;
3. analizirati ključne etape procesa planiranja, pripreme, izvedbe i evaluacije propovijedi;
4. vrednovati konkretne propovijedi u njihovom realnom kontekstu u okruženju crkvenih zajednica i njihovih redovitih bogoslužja.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta

*1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. demonstrirati sposobnost samostalnog egzegetskog rada na biblijskim tekstovima te identificirati i analizirati temeljne sadržaje biblijske teologije
2. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
3. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
4. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
5. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. opisati osnovne kategorije homiletike kao teološke discipline;
2. izdvojiti najvažnije etape u povijesnom razvoju homiletike;
3. prepoznati neke od žarišnih pitanja i trendova u suvremenoj homiletici;
4. identificirati upućenost homiletike na druge teološke discipline i njezinu povezanost s drugim znanostima;
5. provesti proces pripreme i izvedbe propovijedi;
6. kritički prosuđivati propovijedi održane u kontekstu bogoslužja različitih kršćanskih zajednica.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

Ovaj predmet kombinira tematske sadržaje teorijske i praktične nastave. U sklopu tog sadržaja mogu se izdvojiti sljedeće cjeline:

1. Uvodna razmatranja – homiletika i propovijedanje
2. Definicije i različiti konteksti propovijedanja
3. Povijesni pregled homiletike i detaljnija analiza suvremenih homiletičkih trendova
4. Teologija propovijedanja – propovjednik – biblijski tekst – zajednica slušatelja
5. Terenska nastava – slušanje propovijedi i analiza (1.)
6. Uloga propovjednika i trajna formacija propovjednika
7. Uloga biblijskoga teksta – vrste tumačenja teksta
8. Uloga slušatelja – propovijed kao dijalog ili konverzacija
9. Priprema propovijedi – egzegeza, fokus i funkcija propovijedi
10. Priprema propovijedi – oblici propovijedi i elementi propovijedi (uvod, poveznice, slike, iskustva, zaključak…)
11. Terenska nastava – slušanje propovijedi i analiza (2.)
12. Izvedba propovijedi i neverbalni elementi
13. Studentske propovijedi i skupna analiza
14. Planiranje propovijedanja i evaluacija propovijedi
15. Ponavljanje i priprema za ispit

U sklopu terenske nastave studenti posjećuju nekoliko bogoslužja crkvenih zajednica i prisustvuju propovijedima koje naknadno analiziraju pojedinačno i evaluiraju skupno, a sve u skladu sa znanjem i vještinama usvojenima tijekom teorijske nastave.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1.6. | *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>x vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>x terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. | *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

1. Redovito i aktivno pratiti nastavu
2. Pohađati terensku nastavu i izraditi individualnu evaluaciju odslušanih propovijedi

3. Sudjelovati u skupnoj audio-video analizi odslušanih propovijedi
4. Pristupiti usmenom ispitu

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 3 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | 2 |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

1. Individualna analiza propovijedi
2. Skupna evaluacija propovijedi
3. Usmeni uspit

1.11. *Obvezatna literatura*

1) F. B. CRADDOCK, *Propovijedanje: umijeće naviještanja Riječi danas*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2009.
2) T. G. LONG, *The Witness of Preaching*, 3rd ed., Louisville, Westminster John Knox Press, 2016.

1.12. *Dopunska literatura*

1) R. J. ALLEN, *Preaching. An Essential Guide*, Nashville: Abingdon Press, 2002.
2) R. J. ALLEN, *Patterns of Preaching: A Sermon Sampler*, St. Louis, Chalice Press, 1998.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Literatura je studentima dostupna u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

1. Rasprava sa studentima tijekom izvođenja predmeta
2. Analiza ispita.
3. Anketa na razini Centra i Sveučilišta.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | izv. prof. dr. sc. Ksenija Magda, izvođač dr. sc. Blažka Riosa | |
| Naziv predmeta | Kontekstualno čitanje Novoga zavjeta: izbor iz Ivanovih spisa | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 4 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+1 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. upoznati studente s Ivanovom teologijom na primjerima egzegeze odabranih ulomaka Evanđelja po Ivanu (na izvornom grčkom tekstu);
2. upoznati studente s temama koje proizlaze iz Ivanove teologije.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. demonstrirati sposobnost samostalnog egzegetskog rada na biblijskim tekstovima te identificirati i analizirati temeljne sadržaje biblijske teologije
2. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
3. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
4. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
5. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog i međukulturalnog dijaloga
6. na znanstveni i znanstveno-popularan način prezentirati vjerska naučavanja i praksu različitih kršćanskih konfesija i denominacija
7. timski razvijati projekte znanstvenih istraživanja i praktične primjene u postojećim i novim kontekstima
8. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. predstaviti sadržaj Evanđelja po Ivanu izrađujući nacrt evanđelja;
2. opisati i predstaviti povijesne okolnosti nastanka Evanđelja po Ivanu važne za tumačenje teksta;
3. opisati proces recepcije Evanđelja po Ivanu u staroj crkvi;
4. usporediti recepciju tema/odlomaka iz Evanđelja po Ivanu u raznim kršćanskim denominacijama;
5. kritički evaluirati teološke diskusije o Evanđelju po Ivanu u stručnoj literaturi;
6. samostalno odabrati i primijeniti egzegetske metode na odabrani tekst iz Evanđelja po Ivanu te na temelju egzegeze zaključiti o značenju teksta u povijesnim okolnostima njegova nastanka;
7. usporediti različita tumačenja Evanđelja po Ivanu te ih kritički evaluirati;
8. identificirati različite mogućnosti tumačenja teksta u suvremenim situacijama.

1.5. *Sadržaj predmeta*

1. Logos u Evanđelju po Ivanu
2. Pojam tradicije i svjedoka u Evanđelju po Ivanu
3. Evanđelje po Ivanu i sinoptici
4. Vjera u Evanđelju po Ivanu
5. *Semeia* u Evanđelju po Ivanu i druga strukturalna pitanja
6. Antisemitizam u Evanđelju po Ivanu
7. Isus "Kruh života" I
8. Isus "Kruh života" II
9. Isusov testament za crkvu
10. Jedinstvo kršćana
11. Duh Sveti u Evanđelju po Ivanu
12. Vjera koja raste: problem "izdajica" i njihova rehabilitacija

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>x seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>x pisanje istraživačkog egzegetskog rada |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

1. Aktivno praćenje nastave i sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja
2. Usmena prezentacija zadanih materijala
3. Istraživački egzegetski rad (12-15 kartica)

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1,5 | Seminarski rad | 2 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | Usmena prezentacija | 0,5 | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Zaključna se ocjena sastoji od:

1. kontinuiranog sudjelovanja na nastavi (vrednuje se na svakom satu, kao i pripremljenost studenta za nastavu);
2. usmene prezentacije (ocjenjuje se prezentacija te sudjelovanje u diskusiji o tuđim radovima);
3. istraživačkog egzegetskog rada (ocjenjuje se prema ovim elementima: teza i logika rada; sadržaj; rad sa sekundarom literaturom; jezik i stil pisanja, tehnička uređenost teksta, kvaliteta bibliografije).

1.11. *Obvezatna literatura*

R. BROWN, *The Gospel According to John,* New York et al: Doubleday, 1966.

1.12. *Dopunska literatura*

1) L. MORRIS, *Evanđelje po Ivanu*, Daruvar: Logos, 1997.
2) *Dictionary of Jesus and the Gospels*, Downers Grove: IVP, 1994. (odabrani članci)
3) R. HAYS, "The Gospel and the epistles of John", u: *The Moral Vision of the New Testament: A contemporary introduction to New Testament ethics*. Edinburgh: T & T Clark, 1996, 139-158.
4) R. BULTMANN, "Eschatologie des Johannes-Evangeliums", u: *Zwischen Zeiten und Menschen* VI, 1928, 4-22.
5) R. BULTMANN, *Glauben und Verstehen, Gesammelte Aufsätze,* Vol.1, Tübingen: Mohr/Siebeck, 1966, 134-152.
6) R. BROWN, "Roles of Women in the Gospel of John", u: *Theological Studies 36 (1975) pp. 688-699.* Online: https://www.womenpriests.org/roles-of-women-in-the-fourth-gospel-by-raymond-e-brown/

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kontinuirano praćenje razumijevanja i ishoda na nastavi, konzultacije oko istraživanja i pisanja rada, rad i anonimna studentska anketa.

## Opis predmeta

| Opće informacije | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | izv. prof. dr. sc. Ksenija Magda | |
| Naziv predmeta | Kontekstualno čitanje Novoga zavjeta – izbor iz Pavlovih spisa | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 4 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+1 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. uvesti studente u razumijevanje specifičnosti teologije apostola Pavla;
2. uvježbati egzegezu Pavlovih poslanica kroz postavljanje informiranih pitanja tekstu;
3. samostalno istražiti i procijeniti relevantnu literaturu;
4. snalaziti se u razumijevanju i konstruktivnoj kritici tuđih radova u kontekstu teološke mini-konferencije.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. primijeniti vještinu egzegetskog rada te znanja iz biblijske teologije i hermeneutike na rješavanje konkretnih pitanja u sustavno-teološkom, povijesno-teološkom i praktično-teološkom kontekstu
2. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
3. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja
4. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici

5. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
6. cjeloživotno se usavršavati u području struke i srodnih humanističkih i društvenih disciplina
7. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. shematski prikazati sintaksu i gramatičke specifičnosti Pavlove argumentacije;
2. iz gramatičke analize izdvojiti elemente značajne za egzegezu i hermeneutiku;
3. objasniti razvoj argumentacije u poslanici Rimljanima kao dijatribe;
4. prikazati kako tumačenje poslanice Rimljanima utječe na razvoje određenih područja dogmatike i na suvremena pitanja poput održivosti života;
5. preispitati korisnost poslanice za povijesne i suvremene odnose Židova i kršćana, posebno za probleme rasizma i nacionalizma;
6. samostalno izabrati stručnu literaturu i reproducirati sadržaj argumentacija u njoj;
7. osmisliti i provesti istraživanje na tekstu uz pomoć literature te napisati znanstveni egzegetski rad.

1.5. *Sadržaj predmeta*

1. Upoznavanje s načinom rada na predmetu, obaveznom i dopunskom literaturom, s obavezama studenata i načinom vrednovanja znanja
2. Egzegeza (grčki tekst) Rim 1,1-17; predavanje: Svrha pisanja poslanice Rimljanima: prijedlozi
3. Rad na tekstu (strukturiranje): kontekst (1,18-3,20); predavanje: Pavlova Misijska strategija i adresati Rimljanima
4. Egzegeza (grčki tekst) Rim 2,1-24: retorički elementi; predavanje: Rimljani i retorička kritika, retorička situacija i dijatriba
5. Egzegeza (grčki tekst) Rim 4,1-25: detaljna gramatička analiza; predavanje: Abraham kao otac vjere i Pavlova re-evaluacija vjere
6. Egzegeza (grčki tekst) 5,1-11; predavanje: Pravednost Božja, Luther i N. T. Wright
7. Egzegeza (grčki tekst) Rim 5,12-21; predavanje: Adam i iskonski grijeh
8. Egzegeza (hrvatski tekst) Rim pgl. 6-7: logika argumentacije; predavanje: Svrha zakona (E. P. Sanders i Nova perspektiva te njezini odjeci danas)
9. Egzegeza (grčki tekst) Rim 8,1-17; diskusija: Tko je „ja“ u Rim 7?
10. Egzegeza (grčki tekst) Rim 9,1-13; predavanje: Poseban put spasenja za Židove?
11. Egzegeza (hrvatski tekst) Rim 10-11: pregled argumentacije; predavanje: Misija Židova, povratak Efrajima i povratak Izraela
12. Egzegeza (grčki tekst) Rim 13,1-13; predavanje: Ima li smisla Pavlova „revolucija srca“ u kontekstu reforme društva
13. Egzegeza (grčki tekst) Rim 16,1-16; predavanje: Pareneza i druge interlokacijske teorije u Rimljanima
14. Sažetak: Lekcije iz Poslanice Rimljanima za danas.

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>x vježbe<br>x obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>x mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

1. Aktivno praćenje nastave i sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja
2. Čitanje zadanih materijala
3. Istraživački egzegetski rad (12-15 kartica)
4. Usmena prezentacija egzegeztskog rada

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1,5 | Seminarski rad | 2 | Eksperimentalni rad | | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | | |
| Portfolio | | Usmena prezentacija | 0,5 | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Završna se ocjena sastoji od:

1. kontinuiranog sudjelovanja na nastavi;
2. čitanja i razumijevanja zadanih materijala;
3. usmene prezentacije, uključujući i diskusiju o tuđim prezentacijama;
4. istraživačkog egzegetskog rada.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) N. T. WRIGHT, *The Letter to the Romans*. Nashville: Abingdon, 2002.
2) F. F. BRUCE, *Rimljanima.* Daruvar: Logos.

1.12. *Dopunska literatura*

1) K. P. DONFRIED (ur.), *The Romans Debate.* Peabody: Hendrickson, 1991.

2) D. G. REID, R. P. MARTIN, G. F. HAWTHORNE (ur.), *Dictionary of Paul and His Letters*, Downers Grove: IVP, 1993.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| N. T. Wright, *The Letter to the Romans*. Nashville: Abingdon, 2002. | Dostupno studentima u elektroničkom obliku. | |
| F. F. Bruce, *Rimljanima.* Daruvar: Logos. | 2 | 5 |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kontinuirano praćenje razumijevanja i ishoda na nastavi, konzultacije oko istraživanja i pisanja egzegetskog rada, ocjena egzegetskog rada i anonimna studentska anketa.

**Opis predmeta**

| Opće informacije | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Bruna Velčić | |
| Naziv predmeta | Kontekstualno čitanje Staroga zavjeta – izbor iz povijesnih spisa | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij *Protestantska teologija* | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 4 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+1 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su upoznati studente s egzegetskom analizom pojedinih izabranih tekstova iz povijesnih spisa. Pritom su od posebne važnosti:

1. tekstovi koji tematiziraju osvajanje obećane zemlje (Jš 2; 6) i uspostavu kraljevstva (1 Sam 16-18);
2. tekstovi koji tematiziraju raskol i propast Sjevernog i Južnog kraljevstva (1 Kr 12; 2 Kr 17; 22-25);
3. tekstovi koji tematiziraju post-egzilsku obnovu (Neh 1-13);
4. tekstovi koji tematiziraju progonstvo Židova u vrijeme Antioha IV. Epifana (Jdt 1-16; 2 Mak 6-7);
5. ciklusi o prorocima Iliji i Elizeju (1 Kr 17 – 2 Kr 13).

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

1. demonstrirati sposobnost samostalnog egzegetskog rada na biblijskim tekstovima te identificirati i analizirati temeljne sadržaje biblijske teologije
2. primijeniti vještinu egzegetskog rada te znanja iz biblijske teologije i hermeneutike na rješavanje konkretnih pitanja u sustavno-teološkom, povijesno-teološkom i praktično-teološkom kontekstu
3. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu

4. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
5. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
6. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. razlikovati glavne teme egzegeze povijesnih spisa;
2. kritički analizirati pojedine tekstove povijesnih spisa;
3. primijenjivati na analizu biblijskog teksta osnovne elemente narativnog (sinkroničkog) i povijesno-kritičkog (dijakroničkog) pristupa;
4. kritički prosuđivati tekstove povijesnih spisa u odnosu na povijesni kontekst u kojem su nastali, kao i različita tumačenja tekstova povijesnih spisa kroz povijest;
5. integrirati znanja iz egzegeze povijesnih spisa s onima iz egzegeze drugih biblijskih spisa;
6. uočiti, valorizirati i komunicirati teološku relevantnost poruke tekstova povijesnih spisa za pitanja i probleme suvremenog čovjeka i svijeta;
7. stvarati nove zaključke o značenju i poruci tekstova povijesnih spisa.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Upute za rad na kolegiju
2. Osvajanje Jerihona: Jš 2; 6
3. Pomazanje Davida za kralja: 1 Sam 16
4. David i Golijat: 1 Sam 17-18
5. Politički i vjerski raskol: 1 Kr 12
6. Ilijin ciklus (1 Kr 17 – 2 Kr 1)
7. Elizejev ciklus (2 Kr 2-13)
8. Razmišljanja nad ruševinama izraelskog kraljevstva: 2 Kr 17
9. Jošijina vjerska obnova: 2 Kr 22-23
10. Propast Jude i Jeruzalema: 2 Kr 24-25
11. Nehemijino poslanje (Neh 1-7)
12. Nastanak židovstva (Neh 8-13)
13. Jdt 1-7
14. Jdt 8-16
15. Progon i mučeništvo u doba Antioha IV. Epifana (2 Mak 6-7)
16. Osvrt i završna rasprava

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>x seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>x obrazovanje na daljinu | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad |

| | | |
|---|---|---|
| | ☐ terenska nastava | ☐ ostalo _____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja, izrada tijekom trajanja predavanja seminarskog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom (5-7 kartica teksta).

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | 3 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom cijelog semestra. Ocjenjuje se seminarski rad i aktivnost na nastavi.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) A. POPOVIĆ, *Povijesne knjige*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2015.
2) F. CHARLES FENSHAM, *The Books of Ezra and Nehamiah*, Grand Rapids, MI, Eerdmans, 1982.

1.12. *Dopunska literatura*

1) H. MADL, *Ako budete čuvali Savez*. Jošua – Suci – Ruta, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1991.
2) C. TOMIĆ, *U zemlju obećanja*. Jošua, Suci i Ruta Zagreb, Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1980.
3) C. TOMIĆ, *Davidovo doba*, Zagreb, Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1988.
4) C. TOMIĆ, *Začeci židovstva*. Ezra i Nehemija, Drugi i treći Izaija, Hagaj i Zaharija, Malahija i Obadija, Joel i Jona, Job, Psalmi, Mudre izreke, Pjesma nad pjesmama, Zagreb, Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1988.
5) C. TOMIĆ, *Vrijeme iščekivanja*. Prva i Druga o Makabejcima, Tobija, Judita, Estera, Propovjednik, Sirah, Knjiga Mudrosti, Daniel, Baruh, Zagreb, Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1989.

6) W. BRUEGGEMANN, *1 and 2 Kings,* Macon, GA, Smyth & Helwys, 2000.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| A. POPOVIĆ, *Povijesne knjige*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2015. | 2 | 5 |
| F. CHARLES FENSHAM, *The Books of Ezra and Nehamiah*, Grand Rapids, MI, Eerdmans, 1982. | 1 | 5 |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom predavanja i ocjenu seminarskog rada.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | dr. sc. Danijel Berković, znanstveni suradnik | |
| Naziv predmeta | Kontekstualno čitanje Staroga zavjeta – izbor iz proročkih spisa | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 4 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+1 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su upoznati studente s različitim metodama egzegetske analize pojedinih izabranih tekstova iz proročkih knjiga. Pritom su od posebne važnosti tekstovi koji tematiziraju:

1. pojam, podrijetlo, ulogu i značenje proročkog fenomena;
2. pojedine središnje teme proročke književnosti (osuda idolatrije i religioznog legalizma, mesijanizam, apokaliptika).

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

1. demonstrirati sposobnost samostalnog egzegetskog rada na biblijskim tekstovima te identificirati i analizirati temeljne sadržaje biblijske teologije
2. primijeniti vještinu egzegetskog rada te znanja iz biblijske teologije i hermeneutike na rješavanje konkretnih pitanja u sustavno-teološkom, povijesno-teološkom i praktično-teološkom kontekstu
3. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
4. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
5. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
6. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. razlikovati glavne teme egzegeze proročkih spisa;

2. kritički analizirati pojedine tekstove proročkih spisa;
3. primijenjivati na analizu biblijskog teksta osnovne elemente narativnog (sinkroničkog) i povijesno-kritičkog (dijakroničkog) pristupa;
4. kritički prosuđivati tekstove proročkih spisa u odnosu na povijesni kontekst u kojem su nastali, kao i različita tumačenja tekstova proročkih spisa kroz povijest;
5. integrirati znanja iz egzegeze povijesnih spisa s onima iz egzegeze drugih biblijskih spisa;
6. uočiti, valorizirati i komunicirati teološku relevantnost poruke tekstova proročkih spisa za pitanja i probleme suvremenog čovjeka i svijeta;
7. stvarati nove zaključke o značenju i poruci tekstova proročkih knjiga.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Upute za rad na kolegiju
2. Hoš 1-3
3. Hoš 4
4. Iz 1
5. Iz 2-5
6. Iz 6-7
7. Iz 40-43
8. Jr 31,31-34
9. Ez 36
10. Dn 1-2
11. Dn 3-4
12. Dn 6
13. Dn 7-8
14. Dn 9-10
15. Osvrt i završna rasprava

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>x seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja, izrada tijekom trajanja predavanja seminarskog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom (5-7 kartica teksta).

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | 3 | Eksperimentalni rad | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom cijelog semestra. Ocjenjuje se završni rad i aktivnost na nastavi.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) B. LUJIĆ, *Starozavjetni proroci*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2010.
2) E. BONS, *Knjiga proroka Hošee*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2006.
3) A. REBIĆ, *Hošea prorok ljubavi*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2005.
4) M. ZOVKIĆ, *Poziv biblijskih proroka*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2012.

1.12. *Dopunska literatura*

1) A. REBIĆ, *Amos prorok pravde*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1993.
2) C. TOMIĆ, *Veliki proroci.* Druga o kraljevima, Druga ljetopisa, Izaija, Jeremija, Ezekiel, Mihej, Nahum, Sefanija i Habakuk, Zagreb, Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1987.
3) C. TOMIĆ, *Vrijeme iščekivanja*. Prva i Druga o Makabejcima, Tobija, Judita, Estera, Propovjednik, Sirah, Knjiga Mudrosti, Daniel, Baruh, Zagreb, Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1989.
4) M. J. BODA – J. G. McCONVILLE, *Dictionary of the Old Testament: Prophets*, Downers Grove (Ill.), InterVarsity Press, 2012.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom predavanja i ocjenu seminarskog rada.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | izv. prof. dr. sc. Zoran Grozdanov | |
| Naziv predmeta | Kršćanstvo i kultura | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 3 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Cilj je predmeta upoznati studente s glavnim pojmovima, izvorima i modelima misije crkve kroz povijest i u suvremeno doba.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve
2. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije
3. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
4. osmisliti i kreirati primjenu različitih teoloških koncepata u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
5. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
6. prosuditi primjenjivost teološko-teorijskih postignuća ekumenskog i međureligijskog dijaloga na konkretnu ekumensku i međureligijsku te na društvenu praksu religijskih zajednica
7. kritički i objektivno vrednovati doprinose pojedinih segmenata protestantizma kao i njegov utjecaj na ekumenski i međureligijski dijalog te društvene i političke procese na globalnoj i lokalnoj razini
8. timski razvijati projekte znanstvenih istraživanja i praktične primjene u postojećim i novim kontekstima
9. analizirati i procijeniti doprinose različitih segmenata protestantizma te ih implementirati na rješavanje konkretnih pitanja iz područja ekumenskog i međureligijskog dijaloga i dijaloga kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. prepoznati najvažnije pojmove, ideje i glavne modele crkvenoga poslanja u povijesti crkve;
2. protumačiti razlike između različitih modela razumijevanja misije crkve;
3. razlikovati modele interakcije između kulture i evanđelja;
4. razviti svijest o važnosti misijskoga poslanja crkve;
5. argumentirano i detaljnije izložiti razne modele crkvenoga poslanja;
6. kritički prosuđivati plauzibilnost modela crkvenoga poslanja u suvremenim pluralnim društvima.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Upoznavanje s ciljevima predmeta i načinom rada na predmetu
2. Određivanje pojma misije i crkvenoga poslanja
3. Biblijski i teološki korijeni razumijevanja misije
4. Razumijevanje misije u Novome zavjetu I: Evanđelja
5. Razumijevanje misije u Novome zavjetu II: Poslanice
6. Misija u srednjemu vijeku
7. Razumijevanje misije od reformacije do 19. st.
8. Promjena paradigme u razumijevanju misije – protestantske i katoličke promjene paradigmi
9. Pojam inkulturacije u razumijevanju uloge misije
10. Interkulturna komunikacija i komunikacija vjere
11. Raznolikosti misijskih praksi
12. Međureligijski dijalog i misija
13. Osvrt na dosadašnja predavanja
14. Završna rasprava

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 0.5 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2.5 | Esej | | Istraživanje | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Nastavu je obavezno pohađati. Ispit je usmeni.

1.11. *Obvezatna literatura*

D. J. BOSCH, *Transforming Missions. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, New York, Maryknoll, 1991.

1.12. *Dopunska literatura*

1) L. NEWBIGIN, *The Open Secret. An Introduction to Theology of Mission*, Grand Rapids, Eerdmans, 1994. (odabrani odlomci)
2) E. WILD-WOOD i P. RAJKUMAR (ur.), *Foundations for Mission*, Oxford, Regnum Books International (Oxford Centre for Mission Studies), 2013.
3) G. F. VICEDOM, "Missio Dei - Actio Dei", (ur. K. W. MÜLLER), edition afem. *Mission Classics* 5, Nuernberg, Verlag fuer Theologie und Religionswissenschaft, 2002.
4) L. NEWBIGIN, "Can the West be Converted", *International Bulletin of Missionary Research*, 11(1), Jan. 1987, str. 2-7.
5) S. BEVANS i R. SCHROEDER, *Constants in Context: A Theology of Mission for Today, Maryknoll*, Orbis, 2004. (upoznavanje s kontekstom katoličke misijske teologije).

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| D. J. BOSCH, *Transforming Missions. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, New York, Maryknoll, 1991. | 1 | 4 |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta te kroz ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | dr. sc. Daniel Brkič | |
| Naziv predmeta | Pastoral zajednice | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 2+0+1 |

**2. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. upoznati studente s osnovnim pojmovima i praksom pastorala zajednice;
2. razviti vještine za prepoznavanje i implementaciju novih ideja i rješenja pastorala zajednice;
3. upoznati studente s povijesnim razvojem pastoralne teologije.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3 Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

1. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
2. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve
3. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije
4. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
5. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
6. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
7. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
8. timski razvijati projekte znanstvenih istraživanja i praktične primjene u postojećim i novim kontekstima
9. integrirati usvojena znanja u planiranje i vođenje projekata
10. voditi i motivirati ljude pri ostvarivanju zajednički postavljenih ciljeva

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati kategorije, poziciju i korpus pastorala zajednice kao teološke znanosti;
2. izraziti pastoralne modele i metode u povijesnom razvoju pastorala zajednice;
3. upotrijebiti dinamičku arhitekturu pastoralne tipologije u perspektivi suvremenoga svijeta;
4. identificirati ulogu pastorala zajednice i njegovu korelaciju s drugim znanostima;
5. prosuditi pastoralne atribute u promijenjenim okolnostima;
6. uočiti povezanost teorije i prakse za prezentaciju pastoralnoga cilja u Crkvi i društvu;
7. procijeniti normativne smjernice za kvalitetniju pastoralnu praksu Crkve *ad intra* i *ad extra*.

1.5. *Sadržaj predmeta*

1. Uvod u predmet; preliminarna diskusija (pastoralni inkubator)
2. Epistemiološki status pastoralne teologije; definiranje pojmova; metodologija pastoralne teologije i pastoralne prakse (infrastruktura pastorala, poznati pastoralisti, različite interpretacije Biblije)
3. Povijest, pozicija, situacija, zadaća i ciljevi pastorala zajednice
4. Krizni trokut: situacija – osoba – tradicija
5. Pastoralno djelovanje u Bibliji; Isusovo pastoralno djelovanje; pastoral u prvoj Crkvi – model *kućne Crkve*; pastoralna pisma u Bibliji; pastoralne enciklike
6. Crkva kao zajednica (ekleziološki kontekst; zajednica kao prototip (personifikacija) Trojedinog Boga; modeli, struktura, funkcija Crkve; službe i tipovi vodstva u povijesti Crkve)
7. Socijalni nauk Crkve
8. Pastoralna sociologija
9. Pastoral grada
10. Ekoteologija
11. Kriza kršćanstva i distancirana crkvenost (realnost i opasnost, stanje i perspektive)
12. Nove tendencije i Crkva budućnosti (podanašnjenje Crkve, novi pastoralni trendovi, nova evangelizacija, pastoral za novo lice Crkve, crkveni dijalog i suradnja, društvena prisutnost Crkve, biti pastoralac u ovomu vremenu)
13. Pastoralna paradigma i strateški pastoral
14. Pastoralna teologija u Hrvatskoj i njezina perspektiva
15. Aktualna osporavana pitanja (teodiceja, bioetika, rodna ideologija, pastoral kulture …); pastoralni krizni diskurs i intervencije (pastoralni inkubator)
16. Evaluacija kolegija

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>x seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>x obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, izrada seminarskog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | 2 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 3 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Ocjenjuje se seminarski rad i uspjeh na usmenom ispitu.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) W. CARR, *Uvod u studij pastorala*, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2010.
2) S. NIMAC (ur.), *Praktična teologija danas*, Lepuri, Ravnokotarski cvit, 2016.
3) N. METTE, S. NIMAC, *Praktična teologija*, *Noviji razvojni pravci i pastoralna paradigma*, Lepuri, Ravnokotarski cvit, 2016.

1.12. *Dopunska literatura*

1) S. NIMAC i B. PERŠE, *Župa u povijesnim mijenama,* Lepuri, Ravnokotarski cvit, 2013.
2) S. NIMAC i B. SEVESO, *Praktična teologija,* Lepuri, Ravnokotarski cvit, 2009.
3) S. NIMAC i S. KLEIN, *Metoda u praktičnoj teologiji,* Lepuri, Ravnokotarski cvit, 2010.
4) G. GRESHAKE, *Biti svećenik u ovome vremenu*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2010.
5) A. ČONDIĆ, *Ustani, zove te. Bogoslovno-pastoralna razmišljanja,* Zagreb, Glas koncila, 2013.
6) J. BALOBAN, *Pastoralni izazovi Crkve u Hrvata*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1992.
7) B. Z. ŠAGI, *Pastoral župne zajednice,* Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2001.
8) M. ŠIMUNOVIĆ, *Pastoral za novo lice Crkve*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2006.
9) E. Y. LARTEY, *Pastoral Theology in an Intercultural World,* Peterborough, Epworth Press, 2006.
10) P. BALLARD, J. PRITCHARD, *Practical Theology in Action,* London, SPCK, 2006.
11) J. WOODWARD, S. PATTISON, *Pastoral and Practical Theology,* Oxford, Blackwell Publishing, 2011.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| W. CARR, *Uvod u studij pastorala*, Zagreb, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, 2010. | 5 | 5 |
| S. NIMAC (ur.), *Praktična teologija danas*, Lepuri, Ravnokotarski cvit, 2016. | Dostupno studentima u | |

| | | |
|---|---|---|
| | elektroničkom obliku. | |
| N. METTE, S. NIMAC, *Praktična teologija*, *Noviji razvojni pravci i pastoralna paradigma*, Lepuri, Ravnokotarski cvit, 2016. | Dostupno studentima u elektroničkom obliku. | |
| 1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija* | | |
| Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, ocjenu seminarskog rada i ispit. | | |

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Dalibor Milas | |
| Naziv predmeta | Praktikum I | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 2 |
| | Broj sati (P+V+S) | 0+2+0 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. izložiti studente neposrednom iskustvu suradnje s crkvenim službenicima i služenja vjernicima na području pastoralne skrbi;
2. upoznati studente s raznovrsnošću i kompleksnošću potreba i problema u svakodnevnom radu s vjernicima u mjesnim/župnim zajednicama;
3. potaknuti promišljenu interakciju između teorijskog bavljenja teologijom kao znanstvenom disciplinom i praktičnog, iskustvenog angažmana u vjerskim zajednicama kao izvorištima kontekstualnih teologija.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema uvjeta za upis predmeta.

*1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
2. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
3. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve
4. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
5. integrirati usvojena znanja u planiranje i vođenje projekata
6. voditi i motivirati ljude pri ostvarivanju zajednički postavljenih ciljeva

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. prepoznati i opisati raznorodne načine pastoralnog djelovanja unutar konkretnih kršćanskih mjesnih/župnih zajednica;
2. pokazati sposobnost aktivnog i empatijskog slušanja svih uključenih strana u danoj pastoralnoj situaciji;
3. pod vodstvom mentora demonstrirati sposobnost izvršavanja zadataka s područja pastoralne skrbi;
4. analizirati pastoralne probleme i potrebe uočene opservacijom u kontekstu mjesnih/župnih zajednica, a potom valorizirati, primijeniti i kontekstualizirati prethodno stečena znanja, posebno iz područja pastoralne teologije – pastorala zajednice, katehetike, liturgike, homiletike i dušobrižništva;
5. samovrednovati prethodna znanja i pretpostavke o pastoralnoj službi u interakciji s neposredno stečenim iskustvima i novootkrivenim spoznajama dobivenim u okviru terenske nastave.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

Ovaj predmet u cijelosti se zasniva na praktičnom radu u kontekstu mjesne ili župne zajednice. Njegov sadržaj uvelike je određen postojećim okolnostima zajednice, a mentori imaju mogućnost, u suradnji i dogovoru s nositeljem predmeta, fleksibilno osmišljavati konkretne aktivnosti.

Studenti pod vodstvom odabranog mentora, obično crkvenog službenika dotične zajednice, na različite načine promatraju i sudjeluju u redovitim i izvanrednim pastoralnim djelatnostima koje neka zajednica vjernika obavlja u sklopu svojeg djelovanja.

U takve djelatnosti spadaju:

1. dušobrižnički rad;
2. obuka krštenika/katekumena;
3. pastoral mladih i studenata;
4. predbračno savjetovanje;
5. bračno savjetovanje;
6. pastoral osoba treće životne dobi;
7. pastoralni rad s ugroženim, ranjivim i posebnim skupinama – npr. samohrani roditelji, samci, migranti, nezaposleni, beskućnici…;
8. pastoralna skrb za umiruće, bolesne i ožalošćene.

Tijekom terenske nastave mentor upoznaje studente sa svojom matičnom zajednicom, ukazuje im na specifičnosti pastoralnog djelovanja, upoznaje ih s dinamikom postojećih aktivnosti, otkriva konkretnu problematiku i pojašnjava sve relevantne faktore koji doprinose, uvjetuju ili oblikuju postojeće i planirane oblike pastoralne službe.

Studenti također prisustvuju odabranim susretima i aktivnostima te u skladu s mogućnostima i sposobnostima aktivno sudjeluju u istima. Ovisno o prilikama, studenti ispunjavaju točno definirane zadatke pod nadzorom mentora.

Za vrijeme praktikuma mentor stoji studentima na raspolaganju za dodatna pitanja, raspravu i evaluaciju.

Po završetku terenske nastave, studenti provode usmenu skupnu evaluaciju svojeg angažmana i kroz diskusiju razmjenjuju iskustva i novostečene spoznaje.

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | ☐ predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>x vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>x terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>x mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

1. Redovito i aktivno pohađati terensku nastavu
2. Ispunjavati zadatke dodijeljene od mentora
3. Sudjelovati u skupnoj evaluaciji terenske nastave

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | 2 |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Pratit će se aktivnost studenata na terenskoj nastavi.

1.11. *Obvezatna literatura*

Za ovaj predmet nema obvezne literature jer se radi o terenskoj nastavi.

1.12. *Dopunska literatura*

1) C. GHERKIN, *An Introduction to Pastoral Care*, Abingdon Press, Nashville, 1997.
2) M. R. MCMINN, *Psychology, Theology, and Spirituality in Christian Counseling*, Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Ill, 1996.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

1. Rasprava sa studentima tijekom izvođenja predmeta
2. Anketa na razini Centra i Sveučilišta

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Dalibor Milas | |
| Naziv predmeta | Praktikum II | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 2 |
| | Broj sati (P+V+S) | 0+2+0 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. izložiti studente neposrednom iskustvu suradnje s crkvenim službenicima na području organizacije bogoslužja u kontekstu mjesne/župne zajednice;
2. upoznati studente s raznovrsnošću i kompleksnošću liturgijskih tradicija i običaja, kao i s lokalnim specifičnostima njihovih konkretnih izričaja;
3. pružiti studentima priliku za propovjednički angažman u okruženju konkretne mjesne/župne zajednice i uz mentorsku pratnju aktivnog propovjednika/pastora/svećenika;
4. nadograditi procese transfera znanja iz predmeta *Homiletika* i *Liturgika*.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

*1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve
2. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
3. primijeniti vještinu egzegetskog rada te znanja iz biblijske teologije i hermeneutike na rješavanje konkretnih pitanja u sustavno-teološkom, povijesno-teološkom i praktično-teološkom kontekstu
4. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
5. integrirati usvojena znanja u planiranje i vođenje projekata
6. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
7. voditi i motivirati ljude pri ostvarivanju zajednički postavljenih ciljeva

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. prepoznati i opisati praksu propovijedanja i slušanja propovijedi unutar konkretne kršćanske mjesne/župne zajednice;
2. izdvojiti i procijeniti važnije elemente odslušanih propovijedi u odnosu na njihov liturgijski kontekst i u odnosu na slušateljstvo/pastvu kojima su upućene;
3. interpretirati i anticipirati moguće učinke odslušanih propovijedi ovisno o njihovom cjelokupnom kontekstu;
4. osmisliti i održati samostalnu propovijed posebno pripremljenu za konkretnu zajednicu i njezin bogoslužni kontekst;
5. demonstrirati i prilagoditi govorničke i prezentacijske vještine homiletičkim zadaćama
6. povezati terenske uvide s teorijskim informacijama dobivenim u sklopu predmeta *Homiletika* i *Liturgika*;
7. samovrednovati prethodna znanja i pretpostavke o propovjedničkoj službi u interakciji s neposredno stečenim iskustvima i novootkrivenim spoznajama dobivenih u okviru terenske nastave.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

Ovaj predmet u cijelosti se zasniva na praktičnom radu u kontekstu mjesne ili župne zajednice i primarno se fokusira na proučavanje propovjedničke prakse u svakodnevnom životu jedne zajednice vjernika. Stoga je i njegov sadržaj, kao i dinamika provedbe, uvelike određen zadatostima i specifičnostima crkvenog života te zajednice. Studenti se dodjeljuju konkretnoj zajednici, a mentori (obično crkveni službenici dotične zajednice zaduženi za službu propovijedanja) imaju mogućnost, u suradnji i dogovoru s nositeljem predmeta, fleksibilno osmišljavati konkretne aktivnosti.

Generalno, studenti pod vodstvom odabranih mentora na različite načine promatraju i sudjeluju u redovitim i izvanrednim aktivnostima vezanim uz propovijedanje, a one mogu obuhvaćati:

1. pohađanje bogoslužja i slušanje propovijedi;
2. individualna i skupna analiza i evaluacija odslušanih propovijedi;
3. aktivno sudjelovanje u mentorovoj pripremi propovijedi;
4. sudjelovanje u diskusijama o propovijedanju sa članovima zajednice;
5. priprema i održavanje vlastite propovijedi;
6. prikupljanje povratnih informacija o održanoj propovijedi i njihovo vrednovanje;
7. pomaganje mentoru i drugim crkvenim službenicima u planiranju i održavanju bogoslužja.

Tijekom terenske nastave mentor upoznaje studente sa svojom matičnom zajednicom, ukazuje im na specifičnosti propovjedničke službe koje proizlaze iz lokalnog konteksta i tradicije zajednice, upoznaje ih s dinamikom propovjedničke službe, otkriva aktualne probleme čije rješavanje zahtijeva propovjednički angažmana i pojašnjava sve relevantne faktore koji doprinose, uvjetuju ili oblikuju postojeće i planirane oblike propovjedne službe.

Ovisno o svojim sklonostima i budućim planovima, studenti imaju mogućnost izabrati hoće li se tijekom praktikuma više posvetiti procesima aktivnog slušanja i evaluacije propovijedi ili će se pripremati za samostalno propovijedanje. U skladu s tim izborom, studenti ispunjavaju točno definirane zadatke pod nadzorom mentora ili nositelja predmeta.

Za vrijeme praktikuma mentor stoji studentima na raspolaganju za dodatna pitanja, raspravu i evaluaciju. Po završetku terenske nastave, studenti provode usmenu skupnu evaluaciju svojeg angažmana i kroz diskusiju razmjenjuju iskustva i novostečene spoznaje.

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | ☐ predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>x vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>x terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>x mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

1. Redovito i aktivno pohađati terensku nastavu
2. Ispunjavati zadatke dodijeljene od mentora
3. Sudjelovati u skupnoj evaluaciji terenske nastave

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | 2 |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Pratit će se aktivnost studenata na terenskoj nastavi.

1.11. *Obvezatna literatura*

Za ovaj predmet nema obvezne literature jer se radi o terenskoj nastavi.

1.12. *Dopunska literatura*


1) R. J. ALLEN, *Patterns of Preaching: A Sermon Sampler*, Chalice Press, St. Louis, 1998.
2) T. G. LONG, *The Witness of Preaching*, 3rd ed., Westminster John Knox Press, Louisville, 2016.
3) E. ŠEBA, *Tko to tamo sluša? Dijaloško propovijedanje kao izazov suvremenoj propovjedničkoj praksi*, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, Zagreb, 2020.
4) P. S. WILSON, *The Four Pages of the Sermon: A Guide to Biblical Preaching*, Abingdon Press, Nashville, 1999.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

1. Rasprava sa studentima tijekom izvođenja predmeta
2. Anketa na razini Centra i Sveučilišta

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Zoran Grozdanov | |
| Naziv predmeta | Tijekovi suvremene teologije | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 2+0+0 |

2. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Cilj je predmeta upoznati studente s glavnim trendovima i pravcima povijesnog i pojmovnog razvoja kršćanske teologije 20. stoljeća. Predstavljaju se i postavljaju glavni problemi sustavne teologije u njihovoj povijesnoj transformaciji do koje je došlo tijekom tog razdoblja.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
2. prikupiti, odabrati i analizirati filozofsko-teološku i povijesno-teološku građu
3. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije
4. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
5. analizirati i procijeniti doprinose različitih segmenata protestantizma te ih implementirati na rješavanje konkretnih pitanja iz područja ekumenskog i međureligijskog dijaloga te dijaloga kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
6. kritički i objektivno vrednovati doprinose pojedinih segmenata protestantizma kao i njegov utjecaj na ekumenski i međureligijski dijalog te društvene i političke procese na globalnoj i lokalnoj razini
7. predstaviti i obrazložiti važnost teološkog doprinosa u raspravi o važnim suvremenim etičkim, društvenim, političkim i kulturalnim temama
8. cjeloživotno se usavršavati u području struke i srodnih humanističkih i društvenih disciplina

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta studenti/ica će moći:

1. definirati najvažnije pojmove i ideje teologije 20. stoljeća;
2. opisati i usporediti glavne pojmove, autore i ideje teologije 20. stoljeća;
3. protumačiti razlike između glavnih teoloških pravaca 20. stoljeća;
4. stečeno znanje s dosadašnjeg studija vrednovati u svjetlu teoloških rasprava 20. stoljeća;
5. argumentirano protumačiti i evaluirati nastanak i razvoj pojedinih teoloških pravaca u njihovom društveno-povijesnom i misaonom kontekstu;
6. integrirati znanje stečeno na ovom predmetu sa stečenim znanjima u drugim područjima teologije (osobito sustavne teologije).

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Upoznavanje s ciljevima predmeta i načinom rada na predmetu
2. Politički i društveni kontekst teologije prve polovice 20. st.
3. Dijalektička teologija
4. Egzistencijalna teologija – Rudolf Bultmann
5. Teologija Dietricha Bonhoeffera
6. Teologija sekularizacije
7. *Nouvelle theologie*
8. Drugi vatikanski koncil i novi teološki naglasci
9. Teologija oslobođenja
10. Politička teologija I: J. B. Metz
11. Politička teologija II: J. Moltmann
12. Teologija na prijelazu u 21. stoljeće: eko-teologija
13. Feministička teologija I
14. Feministička teologija II
15. Završna rasprava i osvrt

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | X predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>X multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 4 | Esej | | Istraživanje | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Nastavu je obavezno pohađati. Ispit je usmeni.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) R. GIBELLINI, *Teologija dvadesetoga stoljeća*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1999.
2) R. GIBELLINI (ur.), *Teološke perspektive za XXI. stoljeće*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2006.

1.12. *Dopunska literatura*

1) D. FORD, *Modern Theologians: An Introduction to Christian Theology Since 1918*, Wiley-Blackwell, London, 2005.
2) R. GIBELLINI, *Kratka povijest teologije XX. stoljeća*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2016.
3) P. C. HODGSON - R. H. KING (ur.), *Readings in Christian Theology*, Minneapolis, Fortress Publishers, Augsburg, 1985.
4) P. C. HODGSON - R. H. KING (ur.), *Christian Theology. An Introduction to Its Traditions and Tasks*, Minneapolis, Fortress Publishers, Augsburg, 1997.
5) W. PANNENBERG, *Apostolsko vjerovanje pred pitanjima današnjice*, TFMVI, Zagreb, 2005.
6) Rudolf BULTMANN, *Isus*, Ex libris, Rijeka, 2008.
7) Henri de LUBAC, *Katoličanstvo*, Ex libris, Rijeka, 2011.
8) Jon SOBRINO, *Izvan sirotinje nema spasenja*, Ex libris, Rijeka, 2008.
9) Dietrich BONHOEFFER, *Etika*, Ex libris, Rijeka, 2010.
10) Paul TILLICH, *Teologija kulture*, Ex libris, Rijeka, 2010.
11) Karl RAHNER, *Temelji kršćanske vjere*, Ex libris, Rijeka, 2007.
12) Jürgen MOLTMANN, *Raspeti Bog*, Ex libris, Rijeka, 2017.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta te kroz ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | izv. prof. dr. sc. Zoran Grozdanov | |
| Naziv predmeta | Uvod u javnu teologiju | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obvezni | |
| Godina | Druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 4 |
| | Broj sati (P+V+S) | 2+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su:

1. upoznati studente s različitim oblicima odnosa teologije i kulturalnih, društvenih i političkih pitanja;
2. razviti kod studenata razumijevanje kulturalnih, društvenih i političkih pitanja;
3. razviti kod studenata vještine za istraživanje suvremenih problema i pitanja iz teološke perspektive.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije
2. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
3. analizirati i procijeniti doprinose različitih segmenata protestantizma te ih implementirati na rješavanje konkretnih pitanja iz područja ekumenskog i međureligijskog dijaloga i dijaloga kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
4. osmisliti i kreirati primjenu različitih teoloških koncepata u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
5. predstaviti i obrazložiti važnost teološkog doprinosa u raspravi o važnim suvremenim etičkim, društvenim, političkim i kulturalnim temama
6. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
7. cjeloživotno se usavršavati u području struke i srodnih humanističkih i društvenih disciplina

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati pojam javne teologije;
2. razlikovati javnu teologiju od društvenog angažmana crkve;
3. raščlaniti i razlikovati kulturalna, politička i društvena pitanja;
4. kritički vrednovati ulogu teologije u doprinosu suvremenim kulturalnim, društvenim i političkim problemima;
5. primijeniti sržna teološka učenja na suvremene društvene, kulturalne i političke probleme;
6. ocijeniti ulogu teologije na javnom prostoru.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Uvod u predmet: Upoznavanje s kriterijima i zahtjevima predmeta
2. Javna teologija I – povijest i definicija
3. Javna teologija II - metodološke pretpostavke
4. Teološke pretpostavke javne teologije
5. Društvena i politička zajednica: pojmovi i raščlanjivanja
6. Pluralizam i raznolikost kulturnih izričaja
7. Javna teologija i društveni angažman teologa
8. Osvrt na predmet i završna rasprava

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>x obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala, izrada seminarskog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom (12-15 kartica teksta).

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 0,5 | Seminarski rad | 1,5 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 3 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Ispit je usmeni, a uvjet za izlazak na ispit je predaja seminarskog rada opsega 12-15 kartica.

1.11. *Obvezatna literatura*

1) W. STORRAR – A. MORTON, *Public Theology for the 21st Century*, Bloomsbury, London, 2004.
2) H. JOON-LEE, „Public Theology"; u: C. Hovey *et al* (ur.), *Cambridge Companion to Political Theology*, Cambridge University Press, London, 2015.
3) S. KIM, *Theology in the Public Sphere: Public Theology as a Catalyst for Open Debate*, Hymns Ancient and Modern, London, 2011.
4) A. T. FILIPOVIĆ, „Javna teologija – značenje i izazovi", u: Nedjeljka s. Valerija Kovač – Denis Barić (ur.), *Teologija pred izazovima: Identitet – Migracije – Sveučilište,* KS, Zagreb, 2021., str. 25-43.

1.12. *Dopunska literatura*

1) S. KIM – K. DAY, *A Companion to Public Theology,* Brill, Leiden, 2017. (odabrana poglavlja)
*2)* S. BURNS (ur.), *Public Theology and the Challenge of Feminism*, Routledge, London, 2017.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, ocjenu seminarskog rada i ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Dalibor Milas | |
| Naziv predmeta | Uvod u kršćanski socijalni rad | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Obavezni | |
| Godina | Prva | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 4 |
| | Broj sati (P+V+S) | 3+0+0 |

2. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Cilj ovog predmeta je promišljati i sistematizirati kršćanski socijalni rad te ga definirati kao teorijsku, metodološku i praktičnu cjelinu.
Ostali ciljevi predmeta su:

1. predstaviti temeljne znanstveno-teorijske pojmove i principe kršćanskog socijalnog rada kao specifične društvene i duhovne prakse te upoznati studente s predmetom, metodama i razvojem kršćanskog socijalnog rada kao znanstvenog i praktičnog područja;
2. osposobiti studente za kritičku analizu postojećeg sustava socijalne zaštite u kontekstu marginaliziranih društvenih skupina te uzroka i pojavnih oblika siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj;
3. razviti kod studenata sposobnost identificiranja, iniciranja i sustavnog praćenja socijalnih projekata u kontekstu đakonije kao jednog od temeljnih kršćanskih načela, uzimajući u obzir biografske, ekumenske, međureligijske i međukulturalne perspektive;
4. upoznati studente s mogućnostima suvremenog kršćanskog socijalnog rada uz pomoć novih tehnologija, s novim rizicima u virtualnom svijetu te sa specifičnostima etičkih standarda uporabe digitalnih medija u praksi kršćanskog socijalnog rada;
5. osposobiti studente za planiranje i realizaciju socijalnih projekata u zajednici i sa zajednicom.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve;
2. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana;

3. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu;
4. kritički i objektivno vrednovati doprinose pojedinih segmenata protestantizma kao i njegov utjecaj na ekumenski i međureligijski dijalog te društvene i političke procese na globalnoj i lokalnoj razini;
5. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog i međukulturalnog dijaloga;
6. integrirati usvojena znanja u planiranje i vođenje projekata;
7. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje;
8. voditi i motivirati ljude pri ostvarivanju zajednički postavljenih ciljeva.

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. objasniti temeljne pojmove, pristupe i metode kršćanskog socijalnog rada;
2. definirati i međusobno razlikovati pojmove i pojave siromaštva, nejednakosti i socijalne isključenosti;
3. objasniti profesionalne etičke standarde i specifične zadatke kršćanskog socijalnog rada;
4. kritički evaluirati i analizirati relevantne društvene procese i probleme koji utječu na položaj socijalno osjetljivih društvenih skupina;
5. uočavati probleme u nacionalnoj socijalnoj politici, kritički analizirati njihove uzroke te predlagati adekvatne mjere za rješavanje problema socijalno ugroženih skupina i pojedinaca u RH;
6. identificirati karitativne, etičke i duhovne ciljeve djelovanja crkve s obzirom na ciljane skupine i oblike društvenog angažmana te ih povezivati s područjima djelovanja u socijalnom radu.
7. kontekstualizirati položaj socijalno ugroženih skupina i osoba u društvu te predlagati rješenja i promjene u socijalno-karitativnom djelovanju kršćanskih zajednica u RH;
8. razlikovati i kritički promišljati značaj kršćanskih duhovnih i etičkih vrijednosti za procese društvenih promjena u interkulturalnom kontekstu;
9. evaluirati očekivanja javnosti od kršćanskih zajednica u rješavanju socijalnih pitanja;
10. argumentirano vrednovati otvorenost prema različitostima u društvu i njezino značenje za kršćanski socijalni rad.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Uvod u predmet: pojam, područje i metodološke osnove kršćanskog socijalnog rada
2. Povijesni razvoj kršćanskog socijalnog rada: nastanak, ciljevi i organizacijski oblici
3. Biblijski temelji kršćanskog socijalnog rada
4. Teološki i ekleziološki temelji kršćanskog socijalnog rada
5. Siromaštvo, nejednakost i socijalna isključenost: pojmovi, pokazatelji i mjerenje
6. Socijalne i psihološke posljedice siromaštva i isključenosti
7. Marginalizirane skupine i oblici društvene ranjivosti
8. Socijalne mjere protiv siromaštva i isključenosti u Republici Hrvatskoj
9. Kršćanski socijalni rad kao rezultat i pokretač društvenih promjena
10. Profesionalizacija i menadžment kršćanskog karitativno-socijalnog djelovanja
11. Religija i karitativno-socijalna djelatnost u Republici Hrvatskoj
12. Terenska nastava: analiza konkretnih primjera socijalne politike i dobre prakse u RH
13. Kršćanski socijalni rad u digitalnom i virtualnom okruženju
14. Praktična pitanja karitativnog djelovanja u kršćanstvu
15. Zaključna rasprava, studentske prezentacije i evaluacija kolegija

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe | x samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad |

| | | |
|---|---|---|
| | ☐obrazovanje na daljinu<br>x terenska nastava | ☐ ostalo<br>_____<br>_ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje predviđene literature, sudjelovanje u raspravi, izrada i predstavljanje analize odabranog socijalnog projekta ili konkretnog primjera karitativno-socijalnog djelovanja.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | 1 | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | 1 |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Završni ispit je usmeni. Uvjet za pristup usmenom ispitu jest izrada i usmeno predstavljanje analize odabranog socijalnog projekta, odnosno konkretnog primjera karitativno-socijalnog djelovanja u crkvenom ili društvenom kontekstu.

1.11. *Obvezatna literatura*


5) ČRPIĆ, Gordan; ZRINŠČAK, Siniša, „Religija, društvo, politika: komparativni pristup“, u: Baloban, J.; Nikodem, K.; Zrinščak, S. (ur.), Vrijednosti u Hrvatskoj i Europi: Komparativna analiza, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014, str. 13-41.
6) HJELM, Titus, Religion and Social Problems, Routledge, New York, 2011.
7) KNEŽEVIĆ, Mladen, Socijalni rad, profesija krize: je li vrijeme i za krizu profesije?. Ljetopis socijalnog rada, god. 20, br. 1, str. 35-54..
8) ZRINŠČAK, Siniša; GRUBIŠIĆ, Ivan (ur.), Religija i integracija, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 1999. (tri poglavlja)


1.12. *Dopunska literatura*


*3)* KOTLER, Philip i ANDREASEN, Alan R., "Strategic Marketing for Nonprofit Organizations", Prentice Hall 1995.
4) FROMM, Erich, "Zdravo društvo", Naprijed, Zagreb 1989.


1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kvaliteta predmeta prati se kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja nastave, studentske evaluacije, analizu studentskih obveza i završni ispit.

# Silabusi izbornih specijalističkih kolegija

**Opis predmeta**

| Opće informacije | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Bruna Velčić | |
| Naziv predmeta | Feminističko tumačenje biblijskih tekstova | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Izborni | |
| Godina | Prva i druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

## 2. OPIS PREDMETA

1.1. *Ciljevi predmeta*

Cilj predmeta je upoznati studentice i studente s osnovnim pojmovima, temama i biblijskim tekstovima koji su predmet istraživanja feminističke egzegeze te ih osposobiti za kritički pristup kako biblijskim tekstovima tako i njihovoj kasnijoj recepciji.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta

*1.3. Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

Završetkom diplomskog studija Protestantska teologija magistar/ra teologije će biti sposoban/na:

1. demonstrirati sposobnost samostalnog egzegetskog rada na biblijskim tekstovima te identificirati i analizirati temeljne sadržaje biblijske teologije
2. primijeniti vještinu egzegetskog rada te znanja iz biblijske teologije i hermeneutike na rješavanje konkretnih pitanja u sustavno-teološkom, povijesno-teološkom i praktično-teološkom kontekstu
3. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
4. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
5. predstaviti i obrazložiti važnost teološkog doprinosa u raspravi o važnim suvremenim etičkim, društvenim, političkim i kulturalnim temama
6. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
7. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati najvažnije pojmove i teme iz područja feminističke egzegeze
2. analizirati biblijske tekstove iz perspektive feminisitčke egzegeze
3. kritički preispitati uvriježena tumačenja biblijskih tekstova i biblijskih žena
3. vrednovati ženske biblijske likove i njihovu ulogu u povijesti spasenja
4. usporediti najvažnije feminisitčke analize pojedinih biblijskih tekstova s androcentričnim tumačenjima
5. uočiti obrasce uzročno-posljedične povezanosti tumačenja biblijskih tekstova s položajem žena u kršćanskim zajednicama kroz povijest i danas
6. integrirati znanje stečeno na ovom predmetu sa znanjima stečenim u drugim područjima teologije (osobito sustavne teologije)
7. primijeniti stečena znanja na rješavanje konkretnih pitanja u crkvenom i društvenom kontekstu

1.5. *Sadržaj predmeta:*

*:*

1. uvod, upoznavanje s načinom rada na predmetu, obaveznom i dopunskom literaturom, s obavezama i načinom vrednovanja znanja
2. najznačajnije feminističke egzegetkinje i djela feminističke egzegeze
3. feministička egzegeza pojedinih SZ tekstova I
4. feministička egzegeza pojedinih SZ tekstova II
5. feministička egzegeza pojedinih NZ tekstova I
6. feministička egzegeza pojedinih NZ tekstova II
7. završna rasprava

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>x seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja. Izrada pisanog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | 1 | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | 3 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Nastavu je obavezno pohađati. Ocijenjuje se seminarski rad.

a. *Obvezatna literatura*

Pierrette Daviau – Elisabeth Parmentier – Lauriane Savoy (ur.), *Žene čitaju Bibliju. Dvadeset teologinja ponovno čitaju kontroverzne tekstove* (Zagreb 2022.)
Elisabeth Schüssler Fiorenza, *Njoj na spomen* (Zagreb 2011.)

1.11. *Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)*

1) Jadranka Rebeka Anić – Irena Sever Globan, *Marija Magdalena: Od Isusove učenice do filmske bludnice. Teološko-kulturalna analiza* (Zagreb 2018.)
2) Elisabeth Moltmann-Wendel, *Postati svoj čovjek. Žene oko Isusa* (Rijeka - Zagreb, 2018.)
3) Ana Thea Filipović – Katica Knezović – Ksenija Magda – Irena Sever Globan (ur.), *"A ti, sestro, govori!" Zbornik u čast dr. sc. Jadranki s. Rebeki Anić* (Zagreb 2025.)
4) Katica Knezović – Ksenija Magda – Irena Sever Globan – Bruna Velčić (ur.), *Feministička teologija – Misao i praksa u kontekstima Srednje i Istočne Europe. Zbornik radova* (Zagreb 2025.)
5) Phyllis Trible, *Texts of terror. Literary-feminist readings of biblical narratives* (Philadelphia 1984.)
6) Exum Cheryl, *Fragmented women. Feminist (sub)versions of biblical narratives* (London 2016.)

1.12. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Pierrette Daviau – Elisabeth Parmentier – Lauriane Savoy (ur.), *Žene čitaju Bibliju. Dvadeset teologinja ponovno čitaju kontroverzne tekstove* (Zagreb 2022.) | Dostupno u digitalnom obliku | |
| Elisabeth Schüssler Fiorenza, *Njoj na spomen* (Zagreb 2011.) | 2 | |
| | | |
| | | |
| | | |

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta i ocjenu seminarskog rada.

**Opis predmeta**

| Opće informacije | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc.dr. sc. Dalibor Milas | |
| Naziv predmeta | Pastoral i socijalni rad s marginaliziranim i ranjivim skupinama | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Izborni | |
| Godina | Prva i druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

**1. OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ovaj predmet uvodi studente u temeljne teološke i praktične aspekte pastoralnog i socijalnog rada s marginaliziranim i ranjivim skupinama. Poseban naglasak stavlja se na integraciju biblijsko-teoloških uvida i suvremenih društvenih izazova kroz interdisciplinarni pristup. Cilj je osposobiti studente za kritičko promišljanje i praktično djelovanje u kontekstu društvene nepravde, stigmatizacije i isključenosti, uz poštivanje dostojanstva svake osobe i promicanje uključivih pastoralnih praksi.

**Konkretni ciljevi su:**

1. Upoznati studente s temeljnim pojmovima marginalizacije, ranjivosti i društvene isključenosti iz perspektive teologije i socijalnog rada.
2. Omogućiti kritičko promišljanje o vlastitoj poziciji moći, privilegije i odgovornosti u radu s marginaliziranim osobama i skupinama.
3. Razviti sposobnost integriranja teoloških i društvenih uvida u oblikovanju uključivih i etički odgovornih pastoralnih praksi.
4. Osposobiti studente za analizu konkretnih pastoralno-socijalnih situacija i oblikovanje prikladnih strategija djelovanja.
5. Potaknuti interdisciplinarni i participativni pristup u izgradnji zajednica utemeljenih na dostojanstvu, pravednosti i solidarnosti.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. *Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
2. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
3. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
4. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
5. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve
6. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog I međukulturalnog dijaloga
7. osmisliti i kreirati primjenu različitih teoloških koncepata u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
8. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. Kritički analizirati društvene, teološke i etičke dimenzije marginalizacije i ranjivosti u suvremenom kontekstu.
2. Tumačiti i vrednovati biblijske i teološke izvore koji se odnose na skrb za isključene i ranjive u svjetlu suvremenih pastoralnih izazova.
3. Osmisliti i evaluirati pastoralne i socijalne modele djelovanja s marginaliziranim skupinama, vodeći računa o dostojanstvu, pravdi i osnaživanju.
4. Primijeniti interdisciplinarna znanja iz teologije i društvenih znanosti u promišljanju i oblikovanju konkretnih oblika crkvene i društvene prakse.
5. Prepoznati i reflektirati vlastitu poziciju moći, privilegije i identiteta u kontekstu pastoralne skrbi i društvenog angažmana.
6. Kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse u odnosu prema isključenima i predložiti konstruktivne i teološki utemeljene alternative.
7. Komunicirati teorijska i praktična znanja o radu s marginaliziranima te aktivno doprinositi uključivanju ranjivih skupina u crkvenu i širu zajednicu.
8. Razviti i prezentirati vlastiti projekt, prijedlog ili studiju slučaja koji integrira sadržaj predmeta s realnim pastoralnim ili društvenim kontekstom.

1.5. Sadržaj predmeta:

1. Uvod u predmet – temeljni pojmovi: marginalizacija, ranjivost, socijalna isključenost; uloga teologije i crkve.
2. Biblijska i teološka utemeljenja skrbi za ranjive te Teologija ranjivosti i suosjećanja: pastoral kao prostor blizine i solidarnosti.
3. Moć, privilegija i društvena nejednakost – postkolonijalna i intersekcionalna perspektiva u pastoralu.

**4.** Pastoralna skrb u traumatskim kontekstima – šutnja, gubitak, sjećanje; izgradnja povjerenja.
**5.** Specifične marginalizirane skupine: etika nenametanja (beskućnici, ovisnici, bivši zatvorenici) te granice i pripadnost (migranti, izbjeglice i tražitelji azila).
**6.** Rod, spol i seksualnost u pastoralu – inkluzivne prakse i izazovi suvremene crkvene etike.
**7.** Pastoral i invaliditet – teologija tijela, ograničenja i darovanosti; izgradnja zajednica prihvaćanja.
**8.** Modeli prakse i konkretne strategije – planiranje djelovanja, studije slučaja, refleksija i zaključci.

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | X predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>X obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>X multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

1. Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje u predavanjima i raspravama.
2. Priprema za predavanja kroz odabranu literaturu i refleksivne bilješke (ne predaju se, ali se temeljem njih vodi rasprava).
3. Jedan pisani esej / studija slučaja (2000–2500 riječi) na zadanu ili dogovorenu temu vezanu uz sadržaj predmeta.
4. Sudjelovanje u online aktivnostima (komentari, odgovori, diskusije).
5. Završna usmena provjera znanja (kratki razgovor ili ispit na temelju gradiva i vlastitih refleksija).

1.9. Praćenje rada studenata

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | 0.5 | Aktivnost u nastavi | 0.5 | Seminarski rad | 2 | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana | | Referat | | Praktični rad | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | provjera znanja | | | | | |
| Portfolio | | | | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Ocjenjivanje rada studenata temelji se na kontinuiranom praćenju aktivnosti tijekom semestra i završnoj usmenoj provjeri znanja. Svaka sastavnica nosi određeni broj ECTS bodova, a završna ocjena formira se na temelju zbroja svih elemenata prema sljedećim kriterijima:

| Postotak ostvarenih bodova | Ocjena |
|---|---|
| 90 – 100 % | Izvrstan (5) |
| 80 – 89 % | Vrlo dobar (4) |
| 65 – 79 % | Dobar (3) |
| 50 – 64 % | Dovoljan (2) |
| < 50 % | Nedovoljan (1) |

Dodatne napomene:
Esej mora biti samostalno napisan i pravodobno predan.
Završni usmeni ispit obuhvaća gradivo iz predavanja, obvezne literature i osobne refleksije.
Nepravodobna predaja pisanih radova može rezultirati umanjenjem ocjene, osim u opravdanim slučajevima.

1.11. *Obvezatna literatura*

Halík, T. (2022). Želim da postojiš: O Bogu ljubavi. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
Šućur, Z. (2004). Socijalna isključenost: pojam, pristupi i operacionalizacija. Revija za sociologiju, 35(1–2), 45–60.
Žganec, N. & Miljenović, A. (2011). Multikulturalizam u socijalnom radu. Revija za socijalnu politiku, 18(3), 311–330.

1.12. *Dopunska literatura*

Burgest, D. R. (Ed.). (1989). Social Work Practice with Minorities. Metuchen, NJ: The Scarecrow Press.
Bernau, J. (2021). From Christ to Compassion: The Changing Language of Pastoral Care. Journal for the Scientific Study of Religion.
Pihkala, P. (2022). Eco-Anxiety and Pastoral Care: Theoretical Considerations and Practical Suggestions. Religions, 13.

Reynolds, T. E. (2005). Love without Boundaries: Theological Reflections on Parenting a Child with Disabilities. Theology Today, 62(2), 193–209.

*1.13. Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| | 5 | 8 |

| | | |
|---|---|---|
| Sva literatura studentima je također dostupna u elektroničkom obliku. | | |

*1.14. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Redovito praćenje studentske participacije i razumijevanja kroz diskusije.
Povremene anonimne evaluacije nastave putem online obrasca.
Refleksivne bilješke i povratne informacije studenata tijekom semestra.
Kvalitativna analiza eseja i završne usmene provjere prema unaprijed definiranim kriterijima.

Interna recenzija sadržaja predmeta svake dvije godine u sklopu revizije kurikuluma.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | doc. dr. sc. Dalibor Milas | |
| Naziv predmeta | Pastoralno-teološki kontekst dijakonije u Hrvatskoj | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Izborni | |
| Godina | Prva i druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su upoznati studente s:

1. perspektivama, izazovima i mogućnostima praktične teologije u kontekstu kršćanskih zajednica u RH i EU;
2. konkretnim primjerima dijakonije kao konstitutivnog dijela kršćanskog angažmana u Hrvatskoj i Europi;
3. važnosti dijakonijskog angažmana u interprofesionalnim i interdisciplinarnim kontekstima RH.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

1. kritički raščlaniti postojeće pastoralne prakse te predlagati i kreirati primjerene modele pastoralnog djelovanja u konkretnim situacijama
2. kritički i objektivno vrednovati primjenjivost znanja iz teologije za konstruktivan doprinos kvaliteti života crkve te kršćanskog angažmana u suvremenom društvu
3. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
4. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici
5. osmisliti i raspraviti različite teorijske i praktične izričaje unutar crkvene prakse i društvenog angažmana crkve
6. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog i međukulturalnog dijaloga
7. osmisliti i kreirati primjenu različitih teoloških koncepata u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
8. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. razumjeti i analizirati motive nastanka dijakonijskih projekata u Hrvatskoj i EU;
2. razlikovati različita područja pastoralnog djelovanja u kršćanskim zajednicama i u društvu;
3. analizirati znanstveno-istraživačke pristupe i procese u području pastoralne teologije, socijalne etike i psihologije u kontekstu aktualnih društveno-političkih i odgojno-obrazovnih prilika u društvu;
4. uočavati i kategorizirati simptome, uzroke i posljedice transformacijske krize kršćanskih zajednica u RH i Europi;
5. razlikovati i kritički prosuđivati 'znakove vremena' u RH i u svijetu na temelju relevantne teološke literature i rezultata socio-religijskih istraživanja;
6. valorizirati i integrirati pastoralno-teološke metode dijakonije i ostalih aktivnosti kršćanskih zajednica u RH i EU;
7. kreirati nove pastoralne planove i projekte;
8. samovrednovati vlastitu ulogu u društvu i kršćanskoj zajednici.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Uvod u predmet: Definiranje pojmova i razlikovanje pastoralne i praktične teologije
2. Pastoralna refleksija crkveno-javnog djelovanja kršćanskih crkava (kontekstualna teologija)
3. Politička dijakonija u kontekstu kapitalizma i sekularizacije
4. Ključna pitanja i izazovi dijakonijskog djelovanja kršćanskih zajednica u RH u odnosu na suodgovornost i socijalnu etiku
5. Dijakonija kao osnovna opcija kršćanskog djelovanja: integracijski model teologije i socijalnog rada
6. Dijakonija i novi oblici crkvenog pastorala
7. Volonterstvo kao kršćanski vid služenja zajedničkom dobru

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>x obrazovanje na daljinu<br>x terenska nastava | x samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ x mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja. Izrada znanstvenog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | 3 | Usmeni ispit | | Esej | | Istraživanje | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | Znanstveni rad | 2 | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Ispit je usmeni, a uvjet za izlazak na ispit je predaja znanstvenog rada opsega 12-15 kartica.

1.11. *Obvezatna literatura*


1) S. NIMAC, "Služba dijakonije u postmodernom društvu," *Bogoslovska smotra*, 76 (2006.), br. 4. str. 1001-1012.
2) P. ARAČIĆ (ur.), *Novi izazovi pastoralnoj teologiji*, Diacovensia, Đakovo 2005.
3) J. BALOBAN, *Djelovanje Crkve u novim društvenim okolnostima*, Zagreb, 1995.
4) J. N. COLLINS, *Diakonia Studies: Critical Issues in Ministry*, Oxford University Press, 2014.


1.12. *Dopunska literatura*


1) Ž. MARDEŠIĆ, *Rascjep u svetom*, KS, Zagreb 2007.
2) H. KÜNG, *Biti kršćanin*, Konzor-Synopsis, Zagreb-Sarajevo 2002.


1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, znanstveni rad te kroz ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | dr. sc. Katja Brkič Golob | |
| Naziv predmeta | Psihologija razvoja | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Izborni | |
| Godina | Prva i druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su upoznati studente sa znanjima iz područja razvojne psihologije. Cilj predmeta je upoznati studente sa psihičkim razvojem ljudskih individua, počeći od rođenja do smrti; obraćajući posebnu pozornost na razvoj osobnosti i socijalizacije; obiteljskih i partnerskih odnosa; roditeljstva te životnih ciklusa pojedinaca i obitelji.

2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

*3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

Student će moći:

1. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

2. timski razvijati projekte znanstvenih istraživanja i praktične primjene u postojećim i novim kontekstima

3. cjeloživotno se usavršavati u području struke i srodnih humanističkih i društvenih disciplina

4. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici

5. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti

6. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije

4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

1. Poznavanje tradicionalnih i suvremenih načela, koncepta, teorija i metoda istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja, koje će moći uspoređivati po različitim kriterijima i kritički evaluirati.

2. Poznavanje povezanosti promjena u tjelesnom, kognitivnom, emocionalnom i socijalnom razvoju koje se događaju od početka života do odrasle dobi – njihov normativni aspekt, kao i individualne razlike.

3. Poznavanje specifičnosti razvojnih problema i potreba djece i mladih (vršnjačko nasilje, ovisnosti, maloljetnička delinkvencija, bračni i obiteljski problemi, obiteljsko nasilje)

4. Sposobnost teorijskog objašnjenja interpersonalnih procesa te objasniti ulogu različitih čimbenika koji djeluju na te procese.

5. Razumijevanje interpersonalne i unutargrupne procese i dinamike.

5. *Sadržaj predmeta:*

1. Uvodno predavanje

2. Psihologija prenatalnog razvoja, rođenja i perinatalnog razdoblja; tjelesni, motorički, jezični, emocionalni razvoj

3. Razvojna psihologija ranog i srednjeg djetinjstva: emocionalni, kognitivni i moralni razvoj te razvoj temperamenta

4. Razvojna psihologija poznog djetinjstva i adolescencije: razvoj identiteta, prosocijalnog ponašanja, uloga obitelji i vršnjaka u razvoju u djetinjstvu i adolescenciji

5. Razvojna psihologija rane i srednje odraslosti: životni zadatci i životni prostori, krize i sazrijevanje, razvoj karijere, traženje smisla života

6. Razvojna psihologija starosti: zdravlje, zdravstvene i tjelesne promjene, promjene u obitelji, kraj života i suočavanje s umiranjem i smrtnim gubicima

7. Bliski osnovi u odrasloj dobi: intimni odnosi, brak, roditeljstvo, međugeneracijski odnosi, prijateljstvo, obiteljski sistem (granice, uloge, pravile, vjerovanja, komunikacijske karakteristike)

8. Pojedinac i društvo (tipovi ponašanja, dinamika grupe, formiranje grupe, razvoj unutargrupne dinamike, utjecaj grupe na ponašanje pojedinaca, autoritet i vodstvo te klasična istraživanja) i razvoj ličnosti

| | | |
|---|---|---|
| 6. *Vrste izvođenja nastave* | x **predavanja**<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe | ☐ samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad |

| | | |
|---|---|---|
| | ☐ **obrazovanje na daljinu**<br>☐ terenska nastava | ☐ ostalo<br>_____<br>_ |
| 7. *Komentari* | | |

8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala, aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja, pisanje izvješća o projekta, samostalni rad.

9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | 1 | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | 1 |
| Portfolio | | | | | | | |

10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Ispit je usmeni.

11. *Obvezatna literatura*

Berk, L. (2007). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001). *Psihologija odrasle dobi i starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). Dječja psihologija: Moderna znanost. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Brajša-Žganec, A., Lopižić, J. i Penezić, Z. (Ur.) (2014). *Psihološki aspekti suvremene obitelji, braka i partnerstva.* Zagreb: Hrvatsko psihološko društvo; Jastrebarsko: Naklada Slap.

Janković, J. (2004). *Pristupanje obitelji: sustavni pristup*. Zagreb: Alinea. (str. 95-105; str. 116-133).

Lacković-Grgin, K. (2015). *Parenthood and Parenting from the Perspective of a Life-Span Psychosocial Development.* New York: Nova Science Publishers, Inc.

Fulgosi, A. (1982). Teorije ličnosti (Pogl. 1 i 3). Zagreb: Školska knjiga.

Aronson, E., Wilson, T. D. i Akert, R. M. (2005). *Socijalna psihologija*. Zagreb: Mate.

12. *Dopunska literatura*

Buggle, F. (2002). *Razvojna psihologija Jeana Piageta*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Pennington, D.C. (2004). *Osnove socijalne psihologije.* Jastrebarsko: Naklada Slap.

13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u knjižarama. | | |
| | | |

14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, kroz izvješća (projekt) studenata te kroz ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | dr. sc. Katja Brkič Golob | |
| Naziv predmeta | Psihopatologija i mentalno zdravlje | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Izborni | |
| Godina | Prva i druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

| 2. **OPIS PREDMETA** |
|---|
| 1. *Ciljevi predmeta*<br>Ciljevi predmeta su upoznavanje osnova psihopatologije, mentalnih poteškoća i bolesti pojedinaca, obitelji i društva. Ciljevi predmeta su također prepoznati pojave i simptome psihopatoloških simptoma u kontekstu religioznosti. |
| 2. *Uvjeti za upis predmeta*<br>Nema posebnih uvjeta za upis predmeta. |
| |
| *3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*<br>Student će moći:<br>1. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje<br>2. timski razvijati projekte znanstvenih istraživanja i praktične primjene u postojećim i novim kontekstima<br>3. cjeloživotno se usavršavati u području struke i srodnih humanističkih i društvenih disciplina |

4. komunicirati stečeno teorijsko i praktično znanje i poticati angažman u crkvenoj i u široj društvenoj zajednici

5. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti

6. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije

4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

1. Poznavanje osnova psihopatologije, mentalnih smetnji i poteškoća.

2. Poznavanje povezanosti različitih faktora koji utjecaju na razvoj mentalnih bolesti.

3. Razumijevanje problema i kriterija definiranja normalnog i abnormalnog ponašanja i doživljavanja, te razumijevanje odnosa kontinuuma između psihičkog zdravlja i psihičkih poremećaja.

4. Razlikovanje glavnih psihičkih poremećaja i abnormalnosti po intenzitetu, ali i međusobno.

5. Prepoznavanja psihopatološkog simptoma u obitelji, grupni dinamici i društvu.

6. Upoznavanje osnovna psihologije traume (naročite relacijske traume) u kontekstu zlostavljanja u obitelji, društvu te poznavanje utjecaja traume na mozak i neurobiološke procese.

7. Razumijevanje i razvoj agresivnog ponašanja u društvu

8. Razumijevanje utjecaja religioznosti na psihičke bolesti i poremećaje te upoznavanje sa simptomima ekleziogenih neuroza

9. Upoznavanje odnosa između religioznosti i duševnog zdravlja i psihopatologije

5. *Sadržaj predmeta:*

1. Uvodno predavanje: Teorije nastanka i razvoja psihičkih poremećaja te osnove klasifikacijskih sustava i procjena psihopatoloških simptoma

2. Psihoorganski poremećaji, sindromi i demencije te poremećaji iz kruga ovisnosti

3. Poremećaji iz spektra shizofrenog kruga: psihoza, shizofrenija, deluzijski poremećaj

4. Anksiozni poremećaji: panični poremećaj, generalizirana anksioznost, opsesivno-kompulzivni poremećaj, posttraumatski poremećaj (PTSP) i poremećaji vezani sa stresom te somatoformni i disocijativni poremećaji

5. Poremećaji raspoloženja: bipolarni poremećaj, depresivni poremećaj

6. Bihevioralni sindromi, poremećaj duševnog zaostatka i neurorazvojni poremećaji

7. Poremećaji ličnosti i ponašanja

8. Psihički poremećaji u religioznom okruženju, ekleziogene neuroze i psihopatologija u vjerskim zajednicama

| | | |
|---|---|---|
| 6. *Vrste izvođenja nastave* | ☐ **predavanja**<br>☐ **seminari i radionice** | ☐ samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža |

| | | |
|---|---|---|
| | ☐ **vježbe**<br>☐ **obrazovanje na daljinu**<br>☐ terenska nastava | ☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____<br>_ |
| 7. *Komentari* | | |

8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala, aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja, pisanje izvješća o projekta, samostalni rad.

9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | 1 | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | 1 |
| Portfolio | | | | | | | |

10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Ispit je usmeni.

11. *Obvezatna literatura*

Begić D. *Psihopatologija*. Zagreb: Medicinska naklada, 2014.

Davison GC, Neale JM. *Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja*. Odabrana poglavlja. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1999.

Živković, I. i Vuletić, S. (2007). *Ekleziogene neuroze u psihopatološkim oblicima religioznosti.* Društvena istraživanja: Časopis za opća društvena pitanja 16, 6 (92).

12. *Dopunska literatura*

Blaney PH, Millon T. (2009). *Oxford Textbook of Psychopathology*. New York, Oxford: Oxford University Press.

Nietzel , M.T., Bernstein D.A., Milich A (2001.). *Uvod u kliničku psihologiju.* Jastrebarsko: Naklada Slap.

Mlađenović, L. (2020). *Emocije menjaju rad mozga: Feministički pristup neurobiologiji traume silovanja.* Beograd: Mreža Žene protiv nasilja.

13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u knjižarama. | | |
| | | |

14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, kroz izvješća (projekt) studenata te kroz ispit.

**Opis predmeta**

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | prof. dr. sc. Siniša Zrinščak | |
| Naziv predmeta | Religije i ljudska prava | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Izborni | |
| Godina | Prva i druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Cilj predmeta je uvesti studente u temeljne prijepore odnosa religija i ljudskih prava te prepoznati, u društvenom kontekstu:

1. da li se i na koji način jamče i ostvaruju vjerska prava različitih religija na individualnoj i kolektivnoj razini;
2. kako religije svojim društvenom djelovanjem utječu na ostvarivanje ostalih ljudskih prava;
3. koji su mehanizmi rješavanja konflikta između pojedinih prava.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

*1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. identificirati i analizirati interdisciplinarnu relevantnost teologije
2. kreirati i kombinirati različite modele praktičnog djelovanja crkve te vrednovati njihovu primjenjivost na rješavanje konkretnih situacija crkvene prakse i društvenog angažmana kršćana
3. osmisliti i kreirati primjenu različitih teoloških koncepata u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
4. razviti vještine potrebne za interdisciplinarno istraživanje i nalaženje znanstveno utemeljenih odgovora na zajednička pitanja teologije i drugih znanosti
5. predstaviti i obrazložiti važnost teološkog doprinosa u raspravi o važnim suvremenim etičkim, društvenim, političkim i kulturalnim temama
6. integrirati postojeća znanja s novim spoznajama i stvarati nove ideje

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješnog završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati osnovne pojmove: religije, ljudska prava, vjerske slobode, tolerancija, diskriminacija, multidimenzionalnost i intersekcionalnost, multikulturalnost (de)judicijalizacija vjerskih prava i sl.;
2. razumjeti povijesnu genezu odnosa religija i ljudskih prava iz perspektive pojedinih religija;
3. analizirati kontekst, doseg i specifičnost najvažnijih međunarodnih dokumenata o ljudskim i posebno vjerskim pravima;
4. kritički vrednovati odnos društvenog konteksta prema razumijevanju koncepta i sadržaja ljudskih i osobito vjerskih prava;
5. uočiti prirodu konflikta između pojedinih ljudskih prava i mehanizme njihovog razrješavanja;
6. analizirati empirijska istraživanja vjerskih prava;
7. integrirati znanje stečeno na ovom predmetu s drugim predmetima.

1.5. *Sadržaj predmeta:*

1. Upoznavanje s načinom rada na predmetu, obaveznom i dopunskom literaturom, s obavezama studenata i načinom vrednovanja znanja
2. Povijesni odnos razvoja koncepta ljudskih prava
3. Razumijevanje ljudskih prava u pojedinim svjetskim religijama
4. Ljudska prava i specifično vjerska prava u ključnim međunarodnim dokumentima
5. Odnos različitih političkih poredaka i vjerskih prava
6. Vjerska prava većinskih i manjinskih religija u kontekstu crkveno-državnih odnosa
7. Nacionalni i međunarodni sudovi i vjerska prava
8. Odnos vjerskih i ostalih ljudskih prava
9. Empirijska istraživanja vjerskih prava
10. Završna rasprava.

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>x seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>☐ obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | x samostalni zadaci<br>☐ multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |

1.8. *Obveze studenata*

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala, izrada eseja i održavanje usmene prezentacije na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom.

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | 1 | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 2 | Esej | 1 | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | Usmena prezentacija | 1 | | | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Aktivnost studenata pratit će se tijekom čitavog semestra. Studenti su obavezni održati usmenu prezentaciju teme obrađene u eseju. Ispit je usmeni, a uvjet za izlazak na ispit je predaja eseja.

1.11. *Obvezatna literatura*

J. WITTE, Jr. & C. GREEN, *Religion & Human Rights. An Introduction*, Oxford University Press, 2012.

1.12. *Dopunska literatura*

Izbor najmanje dva teksta iz tematskih brojeva časopisa:

1) G. GIORDAN, S. ZRINŠČAK (ur.) (2018) Religions and Human Rights. *Social Compass*, 65(1):3-147
2) O. BRESKAY, G. GIORDAN, S. ZRINŠČAK (ur.) (2021) Religious Freedom: Between Governance and Social Perception, *Social Compass*, 68(3), u tisku.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku. | | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, ocjenu eseja te kroz ispit.

# Opis predmeta

| **Opće informacije** | | |
|---|---|---|
| Nositelj predmeta | prof. dr. sc. Lidija Matošević | |
| Naziv predmeta | Večera Gospodnja/Euharistija u ekumenskoj perspektivi | |
| Studijski program | Diplomski sveučilišni studij Protestantska teologija | |
| Status predmeta | Izborni | |
| Godina | Prva i druga | |
| Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave | ECTS koeficijent opterećenja studenata | 5 |
| | Broj sati (P+V+S) | 1+0+0 |

1. **OPIS PREDMETA**

1.1. *Ciljevi predmeta*

Ciljevi predmeta su, kombiniranjem povijesno-teološkog i sustavno-teološkog pristupa, upoznati studente s osnovnim pojmovima, temama i prijepornim pitanjima vezanima uz razumijevanje Večere Gospodnje/Euharistije kojima se bavi suvremeni ekumenski dijalog.

Predmet je pritom usredotočen na dva međusobno povezana pitanja:

1. geneza prijepornih pitanja o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji;
2. interpretiranje i pokušaj njihova rješenja u kontekstu suvremenog ekumenskog dijaloga.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

*1.3. Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi*

1. objektivno vrednovati znanstvenu i stručnu literaturu iz područja teologije
2. prikupiti, odabrati i analizirati filozofsko-teološku i povijesno-teološku građu
3. identificirati i analizirati različite teološke koncepte u kontekstu ekumenskog, međureligijskog te dijaloga između kršćanske teologije i suvremenog društva
4. primijeniti vještinu egzegetskog rada te znanja iz biblijske teologije i hermeneutike na rješavanje konkretnih pitanja u sustavno-teološkom, povijesno-teološkom i praktično-teološkom kontekstu
5. analizirati i procijeniti doprinose različitih segmenata protestantizma te ih implementirati na rješavanje konkretnih pitanja iz područja ekumenskog i međureligijskog dijaloga te dijaloga kršćanske teologije, filozofije, kulture i znanosti
6. prosuditi primjenjivost teološko-teorijskih postignuća ekumenskog i međureligijskog dijaloga na konkretnu ekumensku i međureligijsku te na društvenu praksu religijskih zajednica
7. predstaviti modele konstruktivnog djelovanja na području ekumenskog, međureligijskog i međukulturalnog dijaloga

8. na znanstveni i znanstveno-popularan način prezentirati vjerska naučavanja i praksu različitih kršćanskih konfesija i denominacija

1.4. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. definirati najvažnije pojmove i teme iz područja ekumenske problematike vezane uz pitanje Večere Gospodnje/Euharistije;
2. opisati povijesno-teološke procese nastanka prijepornih pitanja vezanih uz Večeru Gospodnju/Euharistiju;
3. opisati povijesno-teološke procese razvoja suvremenog ekumenskog dijaloga o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji;
4. izdvojiti i grupirati najvažnije dokumente suvremenog ekumenskog dijaloga o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji;
5. analizirati i usporediti najvažnije dokumente suvremenog ekumenskog dijaloga o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji;
6. kritički preispitati konzistentnost najvažnijih dokumenata suvremenog ekumenskog dijaloga o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji;
7. uočiti obrasce uzročno-posljedične povezanosti prijepora o razumijevanju Večere Gospodnje/Euharistije s drugim prijepornim pitanjima ekumenskog dijaloga;
8. integrirati znanje stečeno na ovom predmetu sa znanjima stečenim u drugim područjima teologije (osobito sustavne teologije).

1.5. *Sadržaj predmeta:*
*:*

1. Upoznavanje s načinom rada na predmetu, obaveznom i dopunskom literaturom, s obavezama studenata i načinom vrednovanja znanja
2. Biblijska svjedočanstva o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji
3. Geneza kontroverze o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji I
4. Geneza kontroverze o Večeri Gospodnjoj/Euharistiji II
5. Važniji dokumenti suvremenog ekumenskog dijaloga koji se bave problematikom Večere Gospodnje/Euharistije I
6. Važniji dokumenti suvremenog ekumenskog dijaloga koji se bave problematikom Večere Gospodnje/Euharistije II
7. Uzročno-posljedična povezanost prijepora o razumijevanju Večere Gospodnje/Eurahistije s drugim prijepornim pitanjima ekumenskog dijaloga
8. Završna rasprava.

| | | |
|---|---|---|
| 1.6. *Vrste izvođenja nastave* | x predavanja<br>☐ seminari i radionice<br>☐ vježbe<br>x obrazovanje na daljinu<br>☐ terenska nastava | ☐ samostalni zadaci<br>x multimedija i mreža<br>☐ laboratorij<br>☐ mentorski rad<br>☐ ostalo<br>_____ |
| 1.7. *Komentari* | | |
| 1.8. *Obveze studenata* | | |

Aktivno praćenje nastave, čitanje zadanih materijala i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja. Tijekom semestra izrada znanstvenog rada na temu odabranu u dogovoru s nastavnikom (12-15-kartica).

1.9. *Praćenje rada studenata*

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pohađanje nastave | | Aktivnost u nastavi | | Seminarski rad | | Eksperimentalni rad | |
| Pismeni ispit | | Usmeni ispit | 3 | Esej | | Istraživanje | |
| Projekt | | Kontinuirana provjera znanja | | Referat | | Praktični rad | |
| Portfolio | | | | Znanstveni rad | 2 | | |

1.10. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Ocjenjuje se znanstveni rad i uspjeh na usmenom ispitu.

1.11. *Obvezatna literatura*

2) M. WELKER, *Što se događa pri Večeri Gospodnjoj?*, Zagreb, TFMVI, 2006.
3) E. LESSING, *Abendmahl*, Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1993.

1.12. *Dopunska literatura*

7) *Growth in Agreement* I-III, (sv. I – Paulist Press, 1982; sv. II - Wm. B. Eerdmans, 2001.; sv. III - Wm. B. Eerdmans, 2008.)
8) Dokumenti World Council of Churches (izbor dokumenata ovisit će o interesima studenata te temama seminarskih radova; dostupni su studentima u elektroničkom obliku)
9) P. LARERE, *The Lord's Supper. Toward an ecumenical Understanding of the Eucharist*, Collegeville, Liturgical Press, 1993.

1.13. *Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu*

| *Naslov* | *Broj primjeraka* | *Broj studenata* |
|---|---|---|
| M. WELKER, *Što se događa pri Večeri Gospodnjoj?*, Zagreb, TFMVI, 2006. | 5 | 2 |
| E. LESSING, *Abendmahl*, Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1993. | Dostupno studentima u elektroničkom obliku. | |

1.14. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta, ocjenu znanstvenog rada te kroz ispit.

# KOLEGIJI, NASTAVNICI I SURADNICI

| | |
|---|---|
| **Biblijska teologija Novoga zavjeta** | dr. sc. Blažka Riosa, vanjska suradnica, Novo Mesto, Slovenija |
| **Biblijska teologija Staroga zavjeta** | doc. dr. sc. Bruna Velčić, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Dušobrižništvo** | dr. sc. Daniel Brkič, Crkva dobrega pastirja, Novo Mesto, Slovenija |
| **Feminističko tumačenje biblijskih tekstova** | doc. dr. sc. Bruna Velčić, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Islam** | dr. sc. Senad Bajramović, vanjski suradnik, Zagreb |
| **Istočne religije** | prof. dr. sc. Mladen Turk, Elmhurst College, Chicago, SAD |
| **Judaizam** | dr. sc. Danijel Berković, vanjski suradnik,Biblijski institut, Zagreb |
| **Komunikacija u propovijedanju i javnom nastupu** | doc. dr. sc. Dalibor Milas, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Kontekstualno čitanje Novoga zavjeta - izbor iz Ivanovih spisa** | dr. sc. Blažka Riosa, vanjska suradnica, Novo Mesto, Slovenija |
| **Kontekstualno čitanje Novoga zavjeta - izbor iz Pavlovih spisa** | nasl. izv. prof. dr. sc. Ksenija Magda, vanjska suradnica, Zagreb |
| **Kontekstualno čitanje Staroga zavjeta - izbor iz povijesnih spisa** | doc. dr. sc. Bruna Velčić, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |

| | |
|---|---|
| **Kontekstualno čitanje Staroga zavjeta - izbor iz proročkih spisa** | dr. sc. Danijel Berković, vanjski suradnik,Biblijski institut, Zagreb |
| **Kršćanstvo i kultura** | izv. prof. dr. sc. Zoran Grozdanov, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Pastoral i socijalni rad s marginaliziranim I ranjivim skupinama** | doc. dr. sc. Dalibor Milas, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Pastoral zajednice** | dr. sc. Daniel Brkič, Crkva dobrega pastirja, Novo Mesto, Slovenija |
| **Pastoralno-teološki kontekst dijakonije u Hrvatskoj** | dr. sc. Dalibor Milas, Katolički teološki fakultet Sveučilišta u Grazu |
| **Praktikum I** | doc. dr. sc. Dalibor Milas, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Praktikum II** | doc. dr. sc. Dalibor Milas, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Psihologija razvoja** | dr. sc. Katja Brkič – Golob, vanjska suradnica, Kliničko psihološka ambulanta, Novo Mesto |
| **Psihopatologija i mentalno zdravlje** | dr. sc. Katja Brkič – Golob, vanjska suradnica, Kliničko psihološka ambulanta, Novo Mesto |
| **Religije i ljudska prava** | prof. dr. sc. Siniša Zrinščak, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu |
| **Tijekovi suvremene teologije** | izv. prof. dr. sc. Zoran Grozdanov, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |

| | |
|---|---|
| **Uvod u javnu teologiju** | izv. prof. dr. sc. Zoran Grozdanov, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Uvod u kršćanski socijalni rad** | doc. dr. sc. Dalibor Milas, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |
| **Večera Gospodnja/Euharistija u ekumenskoj perspektivi** | prof. dr. sc. Lidija Matošević, Sveučilišni centar za protestantsku teologiju MVI, Zagreb |